

LEGEA nr. 51 din 8 martie 2006, republicată, actualizată, a serviciilor comunitare de utilități publice

Republicată în temeiul art. III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 13/2008 pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006 și a Legii serviciului de alimentare cu apă și de canalizare nr. 241/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 145 din 26 februarie 2008, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 204/2012.

Cu modificările și completările ulterioare aduse de :

-
- OUG 58 din 19 septembrie 2016;
- **Legea nr. 225 din 17 noiembrie 2016;**

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic și instituțional unitar, obiectivele, competențele, atribuțiile și instrumentele specifice necesare înființării, organizării, gestionării, finanțării, exploatarei, monitorizării și controlului furnizării/prestării reglementate a serviciilor comunitare de utilități publice.

(2) În înțelesul prezentei legi, serviciile comunitare de utilități publice, denumite în continuare servicii de utilități publice, sunt definite ca totalitatea activităților reglementate prin prezenta lege și prin legi speciale, care asigură satisfacerea nevoilor esențiale de utilitate și interes public general cu caracter social ale colectivităților locale, cu privire la:

- a) alimentarea cu apă;
- b) canalizarea și epurarea apelor uzate;
- c) colectarea, canalizarea și evacuarea apelor pluviale;
- d) **alimentarea cu energie termică în sistem centralizat;**
- e) salubritatea localităților;
- f) iluminatul public;
- g) **se abrogă**
- h) transportul public local **de călători.**

(3) Prevederile prezentei legi se aplică serviciilor comunitare de utilități publice **prevăzute** la alin. (2), înființate, organizate și furnizate/prestate la nivelul comunelor, orașelor, municipiilor, județelor, municipiului București și, după caz, în condițiile legii, la nivelul subdiviziunilor administrativ-teritoriale ale municipiilor sau la nivelul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, sub conducerea, coordonarea, controlul și responsabilitatea autorităților administrației publice locale.

(4) Serviciile de utilități publice fac **obiectul unor obligații specifice de serviciu public în scopul asigurării unui nivel ridicat al calității siguranței și accesibilității, egalității de tratament, promovării accesului universal și a drepturilor utilizatorilor și au următoarele particularități:**

- a) au caracter economico-social;
- b) răspund unor cerințe și necesități de interes și utilitate publică;
- c) au caracter tehnico-edilitar;
- d) au caracter permanent și regim de funcționare continuu;
- e) regimul de funcționare poate avea caracteristici de monopol;
- f) presupun existența unei infrastructuri tehnico-edilitare adecvate;
- g) aria de acoperire are dimensiuni locale: comunale, orășenești, municipale sau județene;
- h) sunt **în responsabilitatea** autorităților administrației publice locale;
- i) sunt organizate pe principii economice și de eficiență **în condiții care să le permită să își îndeplinească misiunile și obligațiile specifice de serviciu public;**
- j) **modalitatea de gestiune este stabilită prin hotărâri ale autorităților deliberative ale administrației publice locale;**
- k) sunt furnizate/prestate pe baza principiului "beneficiarul plătește";
- l) recuperarea costurilor de exploatare și de investiție se face prin prețuri și tarife **sau taxe și, după caz, din alocații bugetare. Măsura poate implica elemente de natura ajutorului de stat, situație în care autoritățile administrației publice locale solicit avizul Consiliului Concurenței.**

ART. 2

În înțelesul prezentei legi, termenii și noțiunile de mai jos se definesc după cum urmează:

a) **asociație de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice** - asociația de dezvoltare intercomunitară definită potrivit prevederilor Legii administrației publice locale nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, având ca obiectiv înființarea, organizarea, reglementarea, finanțarea, exploatarea, monitorizarea și gestionarea în comun a serviciilor de utilități publice furnizate/prestate pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale membre, precum și realizarea în comun a unor proiecte de investiții publice de interes zonal ori regional destinate înființării, modernizării și/sau dezvoltării, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente acestor servicii;

b) **autorități de reglementare competente** - Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în continuare A.N.R.S.C., Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, denumită în continuare A.N.R.E., Autoritatea Rutieră Română, denumită în continuare A.R.R., sau autoritățile administrației publice locale, după caz;

c) **se abrogă**

d) **avizare prețuri și tarife** - activitatea de analiză și verificare a prețurilor și tarifelor, desfășurată de autoritățile de reglementare competente, cu respectarea procedurilor de stabilire, ajustare sau modificare a prețurilor și tarifelor, concretizată prin emiterea unui aviz de specialitate;

e) **delegarea gestiunii unui serviciu de utilități publice** - acțiunea prin care o unitate administrativ-teritorială atribuie unuia sau mai multor operatori, în condițiile prezentei legi, furnizarea/prestarea unui serviciu ori a unei activități din sfera serviciilor de utilități publice a cărui/cărei răspundere o are. Delegarea gestiunii unui serviciu/unei activități de utilități publice implică operarea propriu-zisă a serviciului/activității, punerea la dispoziție a sistemului de utilități publice aferente serviciului/activității delegat/delegate, precum și dreptul și obligația operatorului de a administra și exploata sistemul de utilități publice respectiv. Delegarea gestiunii poate fi efectuată și de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, în baza unui mandat special acordat de acestea;

f) **licență** - act emis de autoritatea de reglementare competentă, în exercitarea competențelor partajate cu autoritățile administrației publice locale, prin care se recunosc dreptul și capacitatea de a furniza/presta un serviciu/o activitate de utilitate publică în condițiile legislației aplicabile domeniului reglementat;

g) **operator de servicii de utilitate publică, denumit operator** - persoana juridică de drept public sau de drept privat cu capital public, privat sau mixt, înregistrată în România, într-un stat membru al Uniunii Europene ori în alt stat, care asigură nemijlocit furnizarea/prestarea, în condițiile reglementărilor în vigoare, a unui serviciu de utilități publice sau a uneia sau mai multor activități din sfera serviciilor de utilități publice;

h) **operator regional** - operatorul societate reglementată de Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unora sau al tuturor unităților administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice. Operatorul regional asigură furnizarea/prestarea serviciului/activității de utilități publice pe raza de competență a unităților administrativ-teritoriale asociate, **exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora**, precum și implementarea programelor de investiții publice de interes zonal ori regional destinate înființării, modernizării și/sau, după caz, dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestor servicii/activități, realizate în comun în cadrul asociației. Operatorul regional se înființează în baza hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, **fie prin înființarea unei noi societăți, fie prin participarea la capitalul social al unuia dintre operatorii existenți deținut de o unitate administrativ-teritorială membră a asociației de dezvoltare intercomunitară** în conformitate cu prevederile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Operatorul regional este asimilat organismelor prestatoare de servicii publice prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, aprobată cu modificări prin Legea nr. 362/2009, cu modificările și completările ulterioare.

i) **utilizatori** - persoane fizice sau juridice care beneficiază, direct ori indirect, individual sau colectiv, de serviciile de utilități publice, în condițiile legii;

j) **sistem de utilități publice** - ansamblul bunurilor mobile și imobile, dobândite potrivit legii, constând din terenuri, clădiri, construcții și instalații tehnologice, echipamente și dotări funcționale, specific unui serviciu de utilități publice, prin ale cărui exploatare și funcționare se asigură furnizarea/prestarea serviciului; **bunurile ce compun sistemul de utilități publice fac parte din domeniul public sau privat al unităților administrativ-teritoriale și sunt supuse regimului juridic al proprietății publice sau private, potrivit legii;**

k) **infrastructură tehnico-edilitară** - ansamblul sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice;

l) **domeniu public** - totalitatea bunurilor mobile și imobile dobândite potrivit legii, aflate în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale, care, potrivit legii ori prin natura lor, sunt de folosință sau interes public local ori județean, declarate ca atare prin hotărâre a consiliilor locale sau a consiliilor județene și care nu au fost declarate prin lege bunuri de uz ori de interes public național;

m) **domeniu privat** - totalitatea bunurilor mobile și imobile, altele decât cele prevăzute la lit. k), intrate în proprietatea unităților administrativ-teritoriale prin modalitățile prevăzute de lege;

n) **monopol în domeniul serviciilor de utilități publice** - situație de piață caracteristică unor servicii de utilități publice care, pe o arie teritorială delimitată, pot fi furnizate/prestate numai de un singur operator;

o) **stabilirea prețurilor și tarifelor** – operațiunea de stabilire a structurii și nivelurilor prețurilor și tarifelor inițiale, după caz, pentru serviciile de utilități publice, pe baza metodologiei de calcul al prețurilor și tarifelor, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;

p) **ajustarea prețurilor și tarifelor** – operațiunea de corelare a nivelului prețurilor și tarifelor stabilite anterior, cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie, pe baza metodologiei de calcul al nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;

r) **modificarea prețurilor și tarifelor** – operațiunea de corelare a nivelurilor prețurilor și tarifelor stabilite anterior, aplicabilă în situațiile când intervin schimbări în structura costurilor care conduc la recalcularea prețurilor și tarifelor, pe baza metodologiei de calcul al structurii și nivelului prețurilor și tarifelor existente, elaborată și aprobată de autoritatea de reglementare competentă;

s) **activitate din sfera serviciilor de utilități publice, denumită în continuare activitate** - componentă funcțională distinctă a lanțului tehnologic specific unui serviciu de utilități publice.

t) **compensație pentru obligația de serviciu public** - orice beneficiu, în special financiar, acordat operatorilor direct sau indirect din resurse de stat în perioada de punere în aplicare a unei/unor obligații de serviciu public sau în legătură cu perioada respectivă, pentru acoperirea costurilor nete aferente îndeplinirii unei obligații de serviciu public, inclusiv un profit rezonabil. În sensul prezentei definiții, resursele de stat sunt cele prevăzute la punctul 3.2. - Resurse de stat din Comunicarea Comisiei Europene 2016/C 262/01 privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene;

u) **colectivitate locală** - totalitatea locuitorilor dintr-o unitate administrativ-teritorială;

v) **obligație de serviciu public** - orice cerință specifică stabilită de către autoritatea administrației publice locale/asociația de dezvoltare intercomunitară în baza mandatului primit, pentru a asigura furnizarea/prestarea serviciului de utilități publice, pe care un operator, dacă ar ține seama de propriile sale interese comerciale, nu și le-ar asuma sau nu și le-ar asuma în aceeași măsură sau în aceleași condiții fără a fi remunerat corespunzător;

w) **legi speciale** - legile care reglementează serviciile de utilități publice enumerate la art. 1 alin. (2).

ART. 3

(1) Serviciile de utilități publice sunt în responsabilitatea autorităților administrației publice locale sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară **având ca scop serviciile de utilități publice, conform mandatelor acordate acestora prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre. Serviciile de utilități publice se organizează și se gestionează cu respectarea prevederilor legale,** potrivit hotărârilor adoptate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în funcție de gradul de urbanizare, de importanța economico-socială a localităților, de mărimea și de gradul de dezvoltare ale acestora și în raport cu infrastructura tehnico-edilitară existentă.

(2) În organizarea, funcționarea și dezvoltarea serviciilor de utilități publice interesul general al comunităților locale este prioritar. Prevederile prezentei legi vizează satisfacerea cât mai completă a cerințelor utilizatorilor, protejarea intereselor acestora, întărirea coeziunii economico-sociale la nivelul comunităților locale, precum și dezvoltarea durabilă a unităților administrativ-teritoriale.

(3) **Detalierea organizării, dezvoltării, finanțării, funcționării și gestionării fiecărui serviciu de utilități publice se face prin legi speciale, prin norme și reglementări sectoriale adoptate prin hotărâri ale Guvernului, și prin ordine ale autorităților de reglementare competente, precum și prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale.**

(4) Serviciile de utilități publice sunt furnizate/prestate prin intermediul unor operatori sau al unor operatori regionali, astfel cum sunt definiți potrivit art. 2 lit. g), respectiv lit. h).

ART. 4

(1) **Sistemele de utilități publice sunt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale.**

(2) Dacă amplasarea și realizarea componentelor sistemelor de utilități publice, respectiv dezvoltarea celor existente, impun ocuparea definitivă a unor terenuri sau dezafectarea unor clădiri, altele decât cele aparținând domeniului public ori privat al unităților administrativ-teritoriale, acestea vor fi trecute în proprietatea publică a unităților administrativ-teritoriale prin procedurile prevăzute de lege.

(3) Pentru asigurarea protecției și funcționării normale a sistemelor de utilități publice, precum și pentru evitarea punerii în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului, se instituie zone de protecție și de siguranță a acestora, în conformitate cu normele tehnice elaborate de autoritățile competente.

(4) Lucrările de înființare, dezvoltare, reabilitare și retehnologizare a sistemelor de utilități publice, precum și lucrările de revizii, reparații și remediere a avariilor sunt lucrări de utilitate publică.

ART. 5

(1) **În vederea identificării, înregistrării, descrierii și reprezentării pe planuri topografice și/sau cadastrale, precum și pe planurile de urbanism și amenajarea teritoriului, informațiile privind utilitățile publice se determină la nivelul fiecărei unități administrativ-teritoriale, în format digital raportat la sistemul de proiecție stereografică 1970.**

(2) **Autoritățile administrației publice locale au obligația de a realiza setul de date spațiale, definit conform dispozițiilor art. 3 lit. d) din Ordonanța Guvernului nr. 4/2010 privind instituirea Infrastructurii naționale pentru informații spațiale în România, republicată.**

(3) Autoritățile administrației publice locale realizează setul de date spațiale, din cadrul temei III.6. Servicii de utilități publice și alte servicii publice, prevăzută în anexa nr. 3 din Ordonanța Guvernului nr. 4/2010, republicată, până la data de 31 decembrie 2020, astfel:

a) prin conversia planurilor ce conțin informațiile privind utilitățile publice din format analogic în format digital, în sistem de coordonate Stereografic 1970, până la data de 31 decembrie 2018;

b) prin măsurători topografice, pentru informațiile ce nu vor fi recuperate prin conversia prevăzută la lit. a), până la data de 31 decembrie 2020.

(4) La solicitarea autorității administrației publice locale, instituțiile publice/private pun la dispoziția acesteia, cu titlu gratuit, până la data de 30 iunie 2017, planurile aferente sistemelor de utilități publice realizate înainte de anul 1990, în vederea realizării setului de date spațiale prevăzut la alin. (3) lit. a).

(5) Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară elaborează și aprobă prin ordin al directorului general normele tehnice privind realizarea setului de date spațiale, prevăzut la alin. (3).

(6) Setul de date spațiale prevăzut la alin. (2) se realizează cu respectarea prevederilor art. 10 pct. 6 lit. b) din anexa nr. 2 la Hotărârea Guvernului nr. 579/2015 privind stabilirea responsabilităților specifice ale autorităților publice, precum și a structurilor tehnice pentru realizarea temelor de date spațiale și aprobarea măsurilor necesare pentru punerea în comun a acestora. Operatorii serviciilor de utilități publice acordă suport tehnic autorităților administrației publice locale în realizarea setului de date spațiale și asigură accesul în instalații al persoanelor care execută aceste lucrări.

(7) În termen de 30 de zile de la realizarea setului de date spațiale și servicii prevăzut alin. (2) și (3), autoritățile administrației publice locale au obligația să permită, cu titlu gratuit, accesul Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară la baza de date, precum și la modificările/actualizările ulterioare, ori de câte ori intervin extinderi sau reconfigurări ale sistemelor de utilități publice, în vederea publicării acestora pe geoportalul Infrastructurii Naționale pentru Informații Spațiale al României.

(8) Autoritățile administrației publice locale care nu au realizat setul de date spațiale prevăzut la alin. (2) au obligația să prevadă în bugetele locale sumele necesare contractării serviciilor pentru realizarea setului de date și să contracteze aceste servicii până la sfârșitul anului 2017.

(9) În situația prevăzută la alin. (8), autoritățile administrației publice locale impun, prin caietul de sarcini al procedurii competitive de atribuire a contractelor de servicii pentru cartografierea sistemelor de utilități publice, obligația persoanelor autorizate de Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară de a realiza seturile de date spațiale astfel încât, prin conectarea acestora la geoportalul Infrastructurii Naționale pentru Informații Spațiale al României, să fie respectate prevederile alin. (6).

(10) Dreptul de trecere pentru utilitățile publice asupra terenurilor aparținând proprietăților publice și private afectate de lucrări de înființare și extindere, respectiv de lucrări de reabilitare, modernizare, înlocuire și exploatare a sistemelor de utilități publice existente, se exercită pe toată durata existenței acestor sisteme, indiferent de titularii dreptului de proprietate, astfel:

a) cu titlu gratuit, în cazul terenurilor aparținând proprietății publice sau private a statului ori a unităților administrativ-teritoriale, inclusiv asupra terenurilor care fac parte din fondul forestier național, prin derogare de la prevederile art. 39 alin. (1) din Legea nr. 46/2008 - Codul silvic, republicată, cu modificările ulterioare, afectate de lucrările de înființare și extindere și de lucrările de reabilitare, modernizare, înlocuire, întreținere și exploatare a sistemelor de utilități publice existente;

b) cu justă despăgubire, în cazul terenurilor aparținând unor persoane fizice sau juridice de drept privat afectate de lucrările de modernizare, înlocuire, reabilitare, înființare și extindere a sistemelor de utilități publice existente.

(11) În cazul în care în timpul lucrărilor de intervenție se produc pagube, operatorii au obligația să plătească aceste despăgubiri. Quantumul despăgubirilor se stabilește prin acordul părților sau, în cazul în care părțile nu ajung la un acord, prin hotărâre judecătorească.

(12) În exercitarea dreptului de trecere pentru utilitățile publice prevăzut la alin. (10) executanții au și următoarele drepturi:

a) să depoziteze temporar pe terenurile necesare executării lucrărilor, echipamente, utilaje, instalații și construcții auxiliare;

b) să desființeze/restrângă, după caz, culturi, plantații sau alte asemenea existente, în măsura absolut necesară executării lucrărilor și cu acordul prealabil al proprietarului.

ART. 6

Serviciile de utilități publice se organizează și funcționează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind administrația publică locală, descentralizarea administrativă și financiară, dezvoltarea regională, finanțele publice locale și cu respectarea principiilor:

- a) autonomiei locale;
- b) descentralizării serviciilor publice;
- c) subsidiarității și proporționalității;
- d) responsabilității și legalității;
- e) asocierii intercomunitare;
- f) dezvoltării durabile și corelării cerințelor cu resursele;
- g) protecției și conservării mediului natural și construit;
- h) asigurării igienei și sănătății populației;
- i) administrării eficiente a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale;
- j) participării și consultării cetățenilor;
- k) liberului acces la informațiile privind serviciile publice.

ART. 7

(1) Organizarea și funcționarea serviciilor de utilități publice trebuie să asigure îndeplinirea obligațiilor de serviciu public definite potrivit următoarelor exigențe/cerințe fundamentale, și anume:

- a) universalitate;
- b) continuitate din punct de vedere calitativ și cantitativ;
- c) adaptabilitate la cerințele utilizatorilor;
- d) accesibilitate egală și nediscriminatorie la serviciul public;
- e) transparență decizională și protecția utilizatorilor.

(2) Organizarea, furnizarea/prestarea și gestionarea serviciilor de utilități publice trebuie să asigure:

- a) satisfacerea cerințelor cantitative și calitative ale utilizatorilor;

- b) sănătatea populației și calitatea vieții;
- c) protecția utilizatorilor;
- d) funcționarea optimă, în condiții de siguranță a persoanelor și a serviciului, de rentabilitate și eficiență economică a construcțiilor, instalațiilor, echipamentelor și dotărilor, corespunzător parametrilor tehnologici proiectați și în conformitate cu caietele de sarcini, cu instrucțiunile de exploatare și cu regulamentele serviciilor;
- e) introducerea unor metode moderne de management;
- f) introducerea unor metode moderne de elaborare și implementare a strategiilor, politicilor, programelor și/sau proiectelor din sfera serviciilor de utilități publice;
- g) dezvoltarea durabilă, protejarea și valorificarea domeniului public și privat al unităților administrativ-teritoriale și protecția și conservarea mediului, în conformitate cu reglementările specifice în vigoare;
- h) informarea și consultarea comunităților locale beneficiare ale acestor servicii;
- i) respectarea principiilor economiei de piață, asigurarea unui mediu concurențial, restrângerea și reglementarea ariilor de monopol.

CAP. II

Autorități și competențe

SECȚIUNEA 1

Autoritățile administrației publice locale

ART. 8

(1) **Autoritățile administrației publice locale au competență exclusivă, în condițiile legii, în tot ceea ce privește înființarea, organizarea, gestionarea și funcționarea serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește crearea, dezvoltarea, modernizarea, reabilitarea și exploatarea bunurilor proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care compun sistemele de utilități publice.**

(2) **Autoritățile administrației publice locale au competențe partajate cu autoritățile administrației publice centrale și cu autoritățile de reglementare competente în ceea ce privește reglementarea, monitorizarea și controlul serviciilor comunitare de utilități publice.**

(3) **În exercitarea competențelor și atribuțiilor ce le revin în sfera serviciilor de utilități publice, autoritățile deliberative ale administrației publice locale asigură cadrul necesar pentru furnizarea serviciilor de utilități publice și adoptă hotărâri în legătură cu:**

a) **elaborarea și aprobarea strategiilor proprii privind dezvoltarea serviciilor, a programelor de reabilitare, extindere și modernizare a sistemelor de utilități publice existente, precum și a programelor de înființare a unor noi sisteme, inclusiv cu consultarea operatorilor;**

b) **coordonarea proiectării și execuției lucrărilor tehnico-edilitare, în scopul realizării acestora într-o concepție unitară și corelată cu programele de dezvoltare economico-socială a localităților, de amenajare a teritoriului, urbanism și mediu;**

c) **asocierea cu alte unități administrativ-teritoriale în scopul înființării, organizării, gestionării și exploatării în interes comun a unor servicii de utilități publice, inclusiv pentru finanțarea și realizarea obiectivelor de investiții specifice sistemelor de utilități publice;**

d) alegerea modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice și darea în administrare sau, după caz, punerea la dispoziție a sistemelor de utilități publice destinate furnizării/prestării acestora;

d¹) aprobarea documentației de atribuire, care va include obligatoriu proiectul contractului de delegare a gestiunii ce urmează a fi atribuit și anexele obligatorii la acestea - în cazul gestiunii delegate;

d²) aprobarea modificării contractelor de delegare a gestiunii;

e) urmărirea, monitorizarea și raportarea indicatorilor de performanță și aplicarea metodologiei de comparare a acestor indicatori, elaborată de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, prin raportare la operatorul cu cele mai bune performanțe din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice;

f) participarea unităților administrativ-teritoriale la constituirea capitalului social al unor societăți comerciale având ca obiectiv furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean, după caz;

g) contractarea sau garantarea împrumuturilor, precum și contractarea de datorie publică locală prin emisiuni de titluri de valoare, în condițiile legii, în numele unității administrativ-teritoriale, pentru finanțarea programelor de investiții în vederea dezvoltării, reabilitării și modernizării sistemelor publice. În cazul în care, prin contractul de delegare a gestiunii, operatorul are obligația de a realiza investiții în infrastructura publică, contractarea sau garantarea unor împrumuturi de către autoritatea administrației publice locale, în favoarea operatorului, poate implica elemente de ajutor de stat, iar punerea în aplicare a măsurii în cauză se realizează cu respectarea reglementărilor naționale și comunitare în domeniu;

h) garantarea, în condițiile legii, a împrumuturilor contractate de operatorii serviciilor de utilități publice în vederea înființării sau dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;

i) elaborarea și aprobarea regulamentelor serviciilor, a caietelor de sarcini, a contractelor de furnizare/prestare a serviciilor și a altor acte normative locale referitoare la serviciile de utilități publice, pe baza regulamentelor-cadru, a caietelor de sarcini-cadru și a contractelor-cadru de furnizare/prestare ori a altor reglementări-cadru elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;

j) stabilirea și aprobarea anuală a taxelor pentru finanțarea serviciilor comunitare de utilități publice, în situațiile prevăzute de legile speciale;

k) aprobarea stabilirii, ajustării sau modificării prețurilor și tarifelor, după caz, în condițiile legii speciale, cu respectarea normelor metodologice/procedurilor elaborate și aprobate de autoritățile de reglementare competente;

l) restrângerea ariilor în care se manifestă condițiile de monopol;

m) protecția și conservarea mediului natural și construit.

ART. 9

(1) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice și utilizatori, stabilite pe baza prevederilor prezentei legi, sunt raporturi juridice de natură administrativă, supuse normelor juridice de drept public. Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații față de utilizatorii serviciilor de utilități publice:

a) să asigure gestionarea serviciilor de utilități publice astfel încât să fie respectate obligațiile specifice de serviciu public;

b) să elaboreze și să aprobe strategii proprii în vederea îmbunătățirii și dezvoltării serviciilor de utilități publice, utilizând principiul planificării strategice multianuale;

c) să promoveze dezvoltarea și/sau reabilitarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente sectorului serviciilor de utilități publice și programe de protecție a mediului pentru activitățile și serviciile poluante;

d) să adopte măsuri în vederea asigurării finanțării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor;

e) să consulte asociațiile utilizatorilor în vederea stabilirii politicilor și strategiilor locale și a modalităților de organizare și funcționare a serviciilor;

f) să informeze periodic utilizatorii asupra stării serviciilor de utilități publice și asupra politicilor de dezvoltare a acestora;

g) să medieze și să soluționeze conflictele dintre utilizatori și operatori, la cererea uneia dintre părți;

h) să monitorizeze și să controleze modul de respectare a obligațiilor stabilite în sarcina operatorilor, inclusiv cele asumate de operatori prin contractele de delegare a gestiunii cu privire la: respectarea indicatorilor de performanță și a nivelurilor serviciilor, ajustarea periodică a tarifelor conform formulelor de ajustare negociate la încheierea contractelor de delegare a gestiunii, cu respectarea dispozițiilor Legii concurenței nr. 21/1996, republicată, exploatarea eficientă și în condiții de siguranță a sistemelor de utilități publice sau a altor bunuri aparținând patrimoniului public și/sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciilor, realizarea investițiilor prevăzute în contractul de delegare a gestiunii în sarcina operatorului, de asigurare a protecției mediului și a domeniului public, asigurare a protecției utilizatorilor;

(2) Raporturile juridice dintre autoritățile administrației publice locale și operatori, stabilite în baza prevederilor prezentei legi, sunt supuse normelor juridice de drept public sau privat, după caz. În vederea îndeplinirii atribuțiilor prevăzute la alin. (1) autoritățile administrației publice locale au, în relația cu operatorii serviciilor de utilități publice, următoarele drepturi:

a) să stabilească cerințele și criteriile de participare și selecție a operatorilor la procedurile publice organizate pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii;

b) să solicite informații cu privire la nivelul și calitatea serviciului furnizat/prestat și cu privire la modul de întreținere, exploatare și administrare a bunurilor din proprietatea publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, încredințate pentru realizarea serviciului;

c) să invite operatorul pentru audieri, în vederea concilierii diferendelor apărute în relația cu utilizatorii serviciilor;

d) să aprobe stabilirea, ajustarea sau, după caz, modificarea prețurilor și tarifelor serviciilor de utilități publice propuse de operatori, în baza metodologiilor elaborate de autoritățile de reglementare potrivit competențelor acordate acestora prin legea specială;

e) să monitorizeze și să exercite controlul cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice și să ia măsurile necesare în cazul în care operatorul nu asigură indicatorii de performanță și continuitatea serviciilor pentru care s-a obligat;

f) să sancționeze operatorul în cazul în care acesta nu operează la nivelul indicatorilor de performanță și eficiență la care s-a obligat și nu asigură continuitatea serviciilor;

g) să refuze, în condiții justificate, aprobarea prețurilor și tarifelor propuse de operator;

h) să rezilieze contractele de delegare a gestiunii în condițiile și situațiile prevăzute de clauzele contractuale.

(3) Autoritățile administrației publice locale au dreptul să rezilieze unilateral contractele de delegare a gestiunii serviciilor și să organizeze o nouă procedură pentru delegarea gestiunii acestora, dacă constată și dovedesc nerespectarea repetată de către operatori a obligațiilor contractuale și dacă operatorii nu adoptă programe de măsuri care să respecte condițiile contractuale și să asigure atingerea, într-un interval de timp prestabilit, a parametrilor de calitate asumați.

(4) Autoritățile administrației publice locale au următoarele obligații față de operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice:

a) să asigure un tratament egal pentru toți operatorii, indiferent de forma de proprietate, de țara de origine, de organizarea acestora și de modul de gestiune adoptat;

b) să asigure un mediu de afaceri concurențial, transparent și loial;

c) să respecte angajamentele asumate față de operator prin hotărârea de dare în administrare a serviciului, respectiv prin clauzele contractuale stabilite prin contractul de delegare a gestiunii serviciului;

d) să asigure resursele necesare finanțării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, corespunzător clauzelor contractuale;

e) să păstreze, în condițiile legii, confidențialitatea datelor și informațiilor economico-financiare privind activitatea operatorilor, altele decât cele de interes public.

SECȚIUNEA a 2-a

Asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice

ART. 10

(1) Două sau mai multe unități administrativ-teritoriale, în limitele competențelor autorităților lor deliberative și executive, pot să coopereze și să se asocieze, în condițiile legii, în scopul constituirii unor asociații de dezvoltare intercomunitară având ca scop furnizarea/prestarea în comun a serviciilor comunitare de utilități publice și înființarea, modernizarea, **reabilitarea** și/sau dezvoltarea, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente.

(2) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice sunt structuri de cooperare cu personalitate juridică de drept privat și statut de utilitate publică recunoscut prin efectul legii, destinate exercitării și realizării în comun a competențelor autorităților administrației publice locale referitoare la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, stabilite în sarcina acestora potrivit dispozițiilor prezentei legi, ale Legii nr. 215/2001, republicată, și ale Legii-cadru a descentralizării nr. 195/2006.

(3) Asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se constituie și dobândesc personalitate juridică potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare. Prin derogare de la prevederile Ordonanței Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice nu pot fuziona, nu se pot diviza și nu pot constitui filiale sau sucursale ca structuri teritoriale. Prin derogare de la prevederile art. 13 din Legea nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, organele asociației sunt adunarea generală, consiliul director și comisia de cenzori.

Adunarea generală adoptă hotărâri în conformitate cu statutul asociației. Hotărârile adunării generale sunt asimilate actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Unitățile administrativ-teritoriale pot mandata, în condițiile legii, asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, prin hotărâri ale autorităților lor deliberative, să exercite, pe seama și în numele lor, dreptul de a delega gestiunea serviciilor de utilități publice transferate în responsabilitatea asociațiilor, inclusiv dreptul de a pune la dispoziție sistemele de utilități publice aferente serviciilor de utilități publice transferate. În acest scop, hotărârile autorităților administrației publice locale privind mandatarea și actele juridice de constituire a oricărei asociații trebuie să conțină prevederi detaliate și complete privind condițiile de exercitare de către aceasta a mandatului special încredințat.

(5) Unitățile administrativ-teritoriale pot mandata asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în condițiile stabilite prin actul constitutiv și statutul asociației, să exercite, în numele și pe seama lor, atribuțiile, drepturile și obligațiile prevăzute la art. 8 alin. (3), art. 9 și art. 22 alin. (3) și (4), cu excepția celor prevăzute la art. 8 alin. (3) lit. b)-d), f)-h) și art. 9 alin. (1) lit. d). Exercițarea atribuțiilor, drepturilor și obligațiilor prevăzute la art. 8 alin. (3) lit. a), d¹), d²), i)-k), art. 9 alin. (2) lit. g), art. 27, art. 29 alin. (2), art. 30 alin. (5) și art. 32 alin. (4) este condiționată de primirea în prealabil a unui mandat special din partea autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației.

(5¹) În situația în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale nu se pronunță asupra hotărârilor privind acordarea mandatelor speciale prevăzute la alin. (5) în termen de 30 de zile de la primirea solicitării, se prezumă că unitățile administrativ-teritoriale au acceptat tacit delegarea atribuțiilor lor.

(6) Sistemele de utilități publice sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții noi realizate în cadrul asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, aparțin proprietății publice a unităților administrativ-teritoriale membre și se înregistrează în patrimoniul acestora conform prevederilor Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia, cu modificările și completările ulterioare, pe baza următoarelor criterii:

a) bunurile situate exclusiv pe raza unei singure unități administrativ-teritoriale, pe care o și deservesc, aparțin domeniului public al acesteia;

b) bunurile situate pe raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deservesc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al județului, dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sunt situate în același județ și județul este membru al asociației;

c) pentru bunurile situate pe raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deservesc mai multe unități administrativ-teritoriale, apartenența acestora se stabilește de către adunarea generală a asociației și este prevăzută în contractul de delegare a gestiunii, dacă aceste unități administrativ-teritoriale sunt situate în județe diferite sau dacă județul nu este membru

(7) Modalitatea de aplicare a criteriilor prevăzute la alin. (6) se stabilește prin statutul asociațiilor și prin contractul de delegare a gestiunii respective.

(8) Prin derogare de la prevederile art. 37 și 92 din Legea nr. 215/2001, republicată, cu modificările și completările ulterioare, statutul și actul constitutiv ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se aprobă prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre și se semnează, în numele și pe seama acestora, de primarii unităților administrativ-teritoriale asociate și/sau, după caz, de președinții consiliilor județene, care sunt reprezentanți ai comunelor, orașelor, municipiilor și județelor în adunările generale ale asociației; primarii și, respectiv, președinții consiliilor județene își pot delega calitatea de reprezentant în adunarea generală a asociației, prin dispoziție.

9) Modul de organizare și de funcționare a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice se stabilește prin actul constitutiv și statutul asociației, pe baza actului constitutiv-cadru și a statutului-cadru.

10) Hotărârile adunărilor generale ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice pot fi atacate pe calea contenciosului administrativ.

(11) Unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice care au delegat împreună gestiunea de utilități publice către același operator/operator regional se pot retrage din asociație înainte de data expirării contractelor de delegare a gestiunii serviciilor numai cu acordul majorității celorlalte unități administrativ-teritoriale membre, exprimat prin hotărâri ale autorităților deliberative ale acestora, precum și cu acordul scris al entităților finanțatoare, în situația în care beneficiază de proiecte de investiții cofinanțate din fonduri europene, și numai după plata despăgubirilor prevăzute în contractele de delegare a gestiunii serviciilor sau, după caz, în statutul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice.

SECȚIUNEA a 3-a

Autoritățile administrației publice centrale

ART. 11

(1) Guvernul asigură realizarea politicii generale a statului în domeniul serviciilor de utilități publice, în concordanță cu Programul de guvernare și cu obiectivele Planului național de dezvoltare economico-socială a țării, prin:

a) aprobarea și actualizarea Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice;

b) îndrumarea autorităților administrației publice locale în vederea înființării, organizării, exploatării și gestionării eficiente a serviciilor de utilități publice, respectiv pentru reabilitatea, modernizarea și dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare a localităților;

c) acordarea garanțiilor guvernamentale pentru obținerea creditelor interne și externe necesare dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare de interes local sau județean;

d) acordarea de transferuri de la bugetul de stat pentru dezvoltarea infrastructurii tehnico-edilitare de interes local, intercomunitar sau județean, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității.

(2) Guvernul examinează periodic starea serviciilor de utilități publice și stabilește măsuri pentru dezvoltarea durabilă și creșterea calității acestora, corespunzător cerințelor utilizatorilor și nevoilor localităților, pe baza unor strategii sectoriale specifice.

(3) Guvernul sprijină autoritățile administrației publice locale prin măsuri administrative, legislative și economico-financiare, în scopul dezvoltării și îmbunătățirii cantitative și calitative a serviciilor de utilități publice și al asigurării funcționării și exploatarei în condiții de siguranță și eficiență economică a infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora.

(4) În exercitarea prerogativelor și atribuțiilor menționate la alin. (1), (2) și (3) Guvernul urmărește:

a) armonizarea strategiilor și politicilor în domeniul serviciilor de utilități publice de interes local, intercomunitar sau județean cu cele privind dezvoltarea socioeconomică, urbanismul și amenajarea teritoriului, protecția și conservarea mediului;

a¹) adoptarea și implementarea măsurilor având ca obiectiv respectarea angajamentelor României vizând domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, asumate prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană, dezvoltarea durabilă, atingerea standardelor Uniunii Europene în domeniu și eliminarea disparităților economico-sociale ce rezultă dintre România și celelalte state membre;

b) descentralizarea serviciilor de utilități publice și consolidarea autonomiei locale cu privire la înființarea, organizarea, gestionarea și controlul funcționării acestora;

c) elaborarea strategiilor și politicilor locale cu privire la serviciile de utilități publice și la implementarea acestora, cu respectarea principiului subsidiarității și proporționalității;

d) implementarea mecanismelor specifice economiei de piață în sfera serviciilor de utilități publice, prin crearea unui mediu concurențial, atragerea participării capitalului privat, promovarea formelor de gestiune delegată;

e) întărirea capacității decizionale și manageriale a autorităților administrației publice locale în exercitarea atribuțiilor acestora privind înființarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice;

f) promovarea asocierii intercomunitare pentru înființarea și exploatarea unor sisteme de utilități publice;

g) promovarea colaborării, sub diferite forme, dintre autoritățile administrației publice locale și sectorul privat pentru finanțarea înființării, dezvoltării, modernizării și exploatarei unor servicii de utilități publice, respectiv a bunurilor ce compun sistemele de utilități publice aferente acestora;

h) restrângerea și reglementarea ariilor unde prevalează condițiile de monopol caracteristice unor servicii de utilități publice.

ART. 12

Exercitarea funcției de analiză, sinteză, decizie, coordonare, monitorizare și planificare la nivel central pentru domeniul serviciilor comunitare de utilități publice este încredințată Ministerului Administrației și Internelor, în calitate de autoritate a administrației publice centrale de specialitate, având următoarele atribuții:

a) elaborează și promovează Strategia națională a serviciilor comunitare de utilități publice;

b) elaborează și promovează strategiile sectoriale pe termen mediu și lung cu privire la dezvoltarea serviciilor de utilități publice și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;

c) inițiază, elaborează și promovează proiecte de legi, hotărâri ale Guvernului și alte acte normative pentru domeniul său de activitate;

d) fundamentează, avizează și coordonează, la nivel central, stabilirea priorităților în alocarea resurselor financiare guvernamentale pentru domeniul serviciilor, în conformitate cu Strategia națională a serviciilor comunitare de utilități publice;

e) realizează, în colaborare cu alte autorități competente, sistemul indicatorilor de performanță ai serviciilor de utilități publice, care să permită analiza sistemică și comparativă a costurilor, prin raportare la o întreprindere tipică, bine gestionată și dotată corespunzător cu resursele necesare îndeplinirii obligațiilor de serviciu public;

f) coordonează și monitorizează implementarea programelor guvernamentale de investiții în sectorul serviciilor de utilități publice, inclusiv a programelor de investiții realizate prin cofinanțare externă din fonduri ale Uniunii Europene sau împrumuturi de la organismele financiare internaționale;

g) elaborează politica de restructurare, reorganizare și privatizare a operatorilor furnizori/prestatori înființați de autoritățile administrației publice locale, cu consultarea autorităților administrației publice locale;

h) avizează proiectele de acte normative elaborate de alte autorități ale administrației publice centrale ce au implicații și consecințe asupra activităților specifice serviciilor de utilități publice;

i) inițiază și propune măsuri pentru perfecționarea cadrului legislativ și instituțional necesar întăririi capacității decizionale și manageriale a autorităților administrației publice locale cu privire la înființarea, organizarea, coordonarea și controlul funcționării serviciilor de utilități publice, precum și în ceea ce privește administrarea și exploatarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente;

j) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări și reprezintă Guvernul în relațiile internaționale pe linia serviciilor de utilități publice;

k) colaborează cu autoritățile administrației publice centrale și locale care au atribuții și responsabilități în domeniul serviciilor de utilități publice sau în legătură cu acestea;

l) solicită informații ministerelor, altor autorități ale administrației publice centrale și locale, precum și persoanelor fizice sau juridice, cu privire la activitățile specifice utilităților publice;

m) furnizează informații cu privire la activitățile specifice serviciilor de utilități publice altor autorități ale administrației publice centrale și locale.

SECȚIUNEA a 4-a

Autorități de reglementare

ART. 13

(1) A.N.R.S.C., A.N.R.E. și A.R.R. au calitatea de autorități de reglementare în sensul prezentei legi, coroborată cu prevederile legilor speciale corespunzătoare fiecărui serviciu de utilități publice în parte.

(2) A.N.R.S.C. este autoritatea de reglementare competentă pentru următoarele servicii de utilități publice:

a) alimentarea cu apă și canalizarea;

b) – d) abrogate

e) salubritatea localităților;

f) iluminatul public;

g) abrogat

h) transport public local de călători, conform competențelor acordate prin legea specială.

(3) A.N.R.S.C., potrivit competențelor acordate prin prezenta lege, eliberează licențe, elaborează metodologii și regulamente-cadru pentru domeniul serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare și pentru piața acestor servicii și monitorizează modul de respectare și implementare a legislației aplicabile acestor servicii.

(4) Activitățile de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice sunt supuse licențierii, reglementării și controlului A.N.R.E.

(5) A.R.R. este autoritatea de reglementare competentă pentru serviciul de transport public local de călători potrivit competențelor acordate prin legea specială.

ART. 14

(1) A.N.R.S.C. este instituție publică de interes național, cu personalitate juridică, având ca obiect principal reglementarea, monitorizarea și controlul la nivel central al activităților din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice aflate în sfera sa de reglementare, potrivit legii.

(1[^]1) A.N.R.S.C. funcționează și își desfășoară activitatea pe baza regulamentului propriu de organizare și funcționare, aprobat prin ordin al președintelui A.N.R.S.C, cu avizul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

(2) A.N.R.S.C. își desfășoară activitatea în temeiul următoarelor principii:

a) protejarea intereselor utilizatorilor în raport cu operatorii care acționează în sfera serviciilor de utilități publice;

b) promovarea concurenței, eficacității și eficienței economice în sectorul serviciilor de utilități publice care funcționează în condiții de monopol;

c) promovarea principiilor transparenței, accesibilității, tratamentului nediscriminatoriu și protecției utilizatorilor;

d) promovarea relațiilor contractuale echilibrate, orientate către rezultat;

e) asigurarea egalității de tratament și de șanse în relația autorităților administrației publice centrale și locale cu operatorii serviciilor de utilități publice;

f) conservarea resurselor, protecția mediului și a sănătății populației.

(3) A.N.R.S.C. își exercită prerogativele de autoritate publică în condiții de echidistanță și echilibru atât față de utilizatori și operatori, cât și față de autoritățile administrației publice locale. A.N.R.S.C. își exercită competențele și atribuțiile conferite prin prezenta lege față de toți operatorii, indiferent de forma de proprietate și natura capitalului, de organizarea acestora, de țara de origine și de modalitatea în care este organizată și se desfășoară, la nivelul unităților administrativ-teritoriale, gestiunea serviciilor de utilități publice, precum și față de agenții economici sau instituțiile publice care desfășoară în condiții de monopol unele activități specifice serviciilor de utilități publice din sfera sa de reglementare.

(4) În îndeplinirea atribuțiilor sale, A.N.R.S.C. colaborează cu Ministerul Administrației și Internelor, cu Ministerul Mediului și Pădurilor, cu Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, cu A.N.R.E., cu A.R.R., cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu ministerele, cu primăriile și consiliile județene, cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale și instituții publice cu atribuții în domeniul serviciilor de utilități publice ori în legătură cu acestea, cu structurile asociative ale autorităților administrației publice locale, cu asociațiile utilizatorilor, cu operatorii economici specializați care prestează servicii de sector, cu asociațiile profesionale din domeniu și cu asociațiile patronale și sindicale reprezentative din domeniu.

ART. 15

(1) Activitatea A.N.R.S.C. este finanțată integral din venituri proprii obținute din:

- a) tarife percepute pentru acordarea licențelor/autorizațiilor/atestatelor;
- b) tarife percepute pentru menținerea/monitorizarea licențelor/autorizațiilor/atestatelor;
- c) tarifele pentru prestări de servicii acordate la cerere;
- d) orice alte sume încasate în condițiile legii, precum și contribuțiile în cuantum de 0,12% datorate de:

(i) furnizorii/prestatorii de servicii comunitare de utilități publice, din veniturile proprii înregistrate ca urmare a furnizării/prestării serviciilor/activităților aflate în sfera de reglementare a A.N.R.S.C.;

(ii) operatorii economici care prestează activități specifice serviciului de alimentare cu apă și de canalizare și care nu exploatează sisteme publice, din veniturile înregistrate ca urmare a furnizării/prestării serviciilor.

(2) A.N.R.S.C. emite facturi fiscale pentru veniturile obținute din tarifele prevăzute la alin. (1). Nivelul acestor tarife, precum și modul de achitare a acestora se stabilesc prin ordin al președintelui A.N.R.S.C., conform reglementărilor legale în vigoare.

(3) Modalitatea de achitare a contribuției prevăzute la alin. (1) lit. d), precum și cuantumul acesteia se stabilesc prin ordin al președintelui A.N.R.S.C., conform reglementărilor în vigoare.

(4) Bugetul anual de venituri și cheltuieli se aprobă de către președintele A.N.R.S.C. cu acordul ordonatorului principal de credite, iar execuția bugetară se realizează conform legislației specifice în vigoare și este supusă procedurilor controlului și auditului intern.

(5) Excedentul anual rezultat din execuția bugetului de venituri și cheltuieli se raportează ca sursă de finanțare în anul următor. Deficitul se acoperă din excedentul realizat în anii precedenți.

(6) A.N.R.S.C. poate beneficia de programe cu finanțare internațională.

ART. 16

(1) A.N.R.S.C. este condusă de un președinte, secondat de vicepreședinte, numiți și revocați de prim-ministru la propunerea ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, pentru un mandat de 5 ani.

(2) Calitățile de președinte și, respectiv, de vicepreședinte al A.N.R.S.C. le sunt aplicabile incompatibilitățile specifice funcțiilor de secretar de stat și, respectiv, de subsecretar de stat. Aceste calități sunt, de asemenea, incompatibile cu exercitarea, direct sau prin persoane interpușe, a activităților de comerț, precum și participarea la administrarea sau la conducerea unor operatori.

(3) Mandatul președintelui și al vicepreședintelui încetează în următoarele situații:

- a) la expirarea duratei;
- b) prin demisie;
- c) prin deces;
- d) prin imposibilitatea exercitării mandatului pentru o perioadă mai lungă de 60 de zile consecutive;
- e) la apariția unei incompatibilități prevăzute de lege;
- f) prin revocare de către autoritatea care l-a numit.

(4) Președintele și vicepreședintele se revocă de către autoritatea care i-a numit pentru nedeplinirea mandatului, pentru încălcarea prevederilor prezentei legi sau pentru condamnare penală prin hotărâre judecătorească rămasă definitivă.

(5) În cazul în care președintele A.N.R.S.C., din diferite motive, nu își poate exercita atribuțiile curente, vicepreședintele preia atribuțiile acestuia, în condițiile prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare.

(6) Președintele reprezintă A.N.R.S.C. în relațiile cu terții, persoane fizice și juridice din țară și din străinătate.

(7) În exercitarea prerogativelor sale, președintele A.N.R.S.C. emite avize, ordine și decizii.

(8) Ordinele și deciziile președintelui A.N.R.S.C. pot fi atacate în condițiile Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare, la Curtea de Apel București.

(9) Ordinele și deciziile președintelui A.N.R.S.C. cu caracter normativ se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 17

(1) A.N.R.S.C. este asistată de un consiliu consultativ ale cărui lucrări le coordonează.

(2) Componența, modul de lucru și remunerația membrilor Consiliului consultativ se stabilesc prin ordin al președintelui A.N.R.S.C. cu avizul ministrului dezvoltării regionale și administrației publice.

ART. 18

(1) Numărul maxim de posturi din A.N.R.S.C. este de 175, exclusiv președintele, vicepreședintele și personalul aferent cabinetului președintelui. Structura organizatorică, statul de funcții și normativele proprii de personal ale A.N.R.S.C. se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare a A.N.R.S.C.

(2) În structura A.N.R.S.C. se organizează și funcționează agenții teritoriale fără personalitate juridică, conform zonelor de dezvoltare regională.

(3) Sediile, sarcinile, atribuțiile și competențele, precum și modul de coordonare a agențiilor teritoriale se stabilesc prin regulamentul de organizare și funcționare.

(4) Repartizarea numărului de posturi pentru aparatul central și agențiile teritoriale se face prin regulamentul de organizare și funcționare.

(5) Prefecții, împreună cu consiliile județene, respectiv Consiliul General al Municipiului București și consiliile locale, vor acorda sprijin A.N.R.S.C. pentru asigurarea spațiilor necesare desfășurării activității agențiilor sale teritoriale.

ART. 19

(1) Personalul A.N.R.S.C. este constituit din salariați angajați pe bază de contract individual de muncă. Calitatea de salariat al A.N.R.S.C. este incompatibilă cu exercitarea oricăror activități cu caracter comercial din domeniul serviciilor comunitare de utilități publice, precum și cu participarea la administrarea sau la conducerea unor operatori din acest domeniu.

(2) Atribuțiile, sarcinile și răspunderile individuale ale personalului A.N.R.S.C. se stabilesc, pe baza regulamentului de organizare și funcționare, prin fișa postului.

(3) Salarizarea personalului A.N.R.S.C., a președintelui și a vicepreședintelui, inclusiv drepturile bănești și celelalte drepturi de personal, precum și cele pe perioada delegării și detașării în altă localitate în interesul serviciului, se stabilesc exclusiv în condițiile Legii nr. 53/2003 - Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin negociere în cadrul contractului colectiv de muncă la nivelul A.N.R.S.C. și al contractelor individuale de muncă, în limitele bugetului de venituri și cheltuieli, prevederile actelor normative cu caracter general care vizează stabilirea drepturilor salariale colective sau individuale din sectorul bugetar nefiind aplicabile. Nivelul maxim al salariului de bază lunar brut din grila de salarizare nu depășește nivelul maxim al salariului de bază lunar brut pentru personalul din cadrul aparatului de lucru al Guvernului. Regimul și principiile acestor drepturi se stabilesc prin Regulamentul de

organizare și funcționare aprobat prin ordin al președintelui A.N.R.S.C.

(4) Angajarea, promovarea, precum și modificarea, suspendarea sau încetarea raporturilor de muncă ale personalului din aparatul propriu al A.N.R.S.C. se fac în conformitate cu reglementările legale în vigoare, precum și cu prevederile regulamentului de organizare și funcționare și ale contractului colectiv de muncă și se aprobă prin decizie a președintelui, în condițiile legii.

ART. 20

(1) A.N.R.S.C. are următoarele competențe și atribuții privind serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare;

- a) elaborează și stabilește reglementări sectoriale de nivel terțiar cu caracter obligatoriu;
- b) acordă, modifică, suspendă sau retrage licențele ori autorizațiile, după caz;
- c) se abrogă
- d) se abrogă
- e) avizează/aprobă stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice, atunci când/dacă aceste avize/aprobări sunt prevăzute prin legile speciale;
- f) avizează proiectele de acte normative elaborate și promovate de alte autorități ale administrației publice centrale, cu impact asupra domeniului său de activitate;
- g) organizează sistemul informațional de culegere, prelucrare și sinteză a datelor cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare, la infrastructura tehnico-edilitară aferentă acestora, precum și la activitatea operatorilor;
- h) întocmește și gestionează baza de date necesară desfășurării activității proprii și pentru furnizarea de informații Guvernului, ministerelor sau altor autorități centrale și locale interesate;
- h¹) monitorizează îndeplinirea de către autoritățile administrației publice locale sau, după caz, de către operatori a obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (7), aplică sancțiunile contravenționale în cazul nerespectării acestora;
- i) organizează sistemul de monitorizare, evaluare și control în teritoriu privind modul de aplicare a prevederilor prezentei legi și a legislației sectoriale specifice fiecărui serviciu;
- j) se abrogă
- k) monitorizează aplicarea și respectarea de către operatori și autoritățile administrației publice locale a legislației primare din domeniu, a reglementărilor emise în aplicarea acesteia, a sistemului de prețuri și tarife în vigoare și aplică sancțiuni în cazul nerespectării acestora;
- l) monitorizează respectarea și îndeplinirea de către operatori a obligațiilor și măsurilor stabilite în condițiile de emiteră sau de menținere a licenței ori autorizației;
- m) se abrogă
- n) se abrogă
- o) sesizează Consiliul Concurenței ori de câte ori constată nerespectarea reglementărilor cu privire la concurență și a celor din domeniul ajutorului de stat;
- p) propune autorităților administrației publice locale și Consiliului Concurenței măsuri pentru restrângerea ariilor în care se manifestă condiții de monopol, precum și pentru prevenirea abuzului de poziție dominantă pe piață, în vederea limitării efectelor caracterului de monopol al serviciilor;
- q) inițiază și organizează programe de instruire și pregătire profesională în domeniile de activitate reglementate;
- r) prezintă anual Guvernului un raport cu privire la serviciile de utilități publice din sfera sa de reglementare și la activitatea proprie. Raportul se dă publicității;
- s) colaborează cu organizații și autorități similare din alte țări în domeniul său de activitate;

t) îndeplinește orice alte atribuții stabilite prin lege.

(2) Raportul anual al A.N.R.S.C., împreună cu baza de date gestionată de A.N.R.S.C., constituie elemente de fundamentare și actualizare a Strategiei naționale privind serviciile comunitare de utilități publice, precum și a strategiilor proprii adoptate de autoritățile administrației publice locale.

(3) Raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și autoritățile administrației publice locale sunt raporturi de cooperare și îndrumare metodologică, iar raporturile juridice dintre A.N.R.S.C. și operatorii serviciilor de utilități publice sunt raporturi de monitorizare, evaluare și control privind respectarea condițiilor de acordare a licențelor și autorizațiilor, a procedurilor de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor.

(4) În vederea exercitării atribuțiilor sale, A.N.R.S.C. are dreptul de acces la informațiile cuprinse în documentele operatorilor legate de domeniul său de activitate, inclusiv la cele din evidențele contabile ale acestora. A.N.R.S.C. are dreptul să facă publice orice date sau informații care sunt de interes public.

ART. 21

(1) A.N.R.S.C. este abilitată să aprobe, prin ordin al președintelui acesteia, următoarele reglementări :

a) normele metodologice privind stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor aplicabile serviciilor de utilități publice;

b) regulamentul de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul său de activitate, în conformitate cu prevederile legale;

c) regulamentul pentru atestarea instalatorilor și operatorilor economici care proiectează sau execută obiective/sisteme publice de transport și de distribuție în sectorul apei;

d) –e) abrogate

f) regulamentele-cadru, caietele de sarcini cadru și contractele-cadru de furnizare/prestare pentru serviciile din sfera sa de reglementare.

(2) A.N.R.S.C. elaborează și aprobă prin ordin Regulamentul privind acordarea licențelor, aplicabil furnizorilor/prestatorilor din sfera sa de reglementare, în conformitate cu prevederile legilor speciale.

(3) Acordarea licențelor se face de către comisiile de acordare a licențelor stabilite potrivit Regulamentului privind acordarea licențelor, prevăzut la alin. (3).

(4) Din comisiile de acordare a licențelor fac parte, cu rol consultativ, și specialiști desemnați de asociațiile profesionale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice.

(5) Acordarea atestatelor se face de către o comisie stabilită potrivit regulamentului prevăzut la alin. (1) lit. c), din care pot face parte, cu rol consultativ, și specialiști cu minimum 10 ani vechime în specialitate, desemnați de asociațiile profesionale cu reprezentativitate la nivel național din sectorul serviciilor de utilități publice.

(6) A.N.R.S.C. colaborează cu Agenția Națională pentru Achiziții Publice, denumită în continuare A.N.A.P., la elaborarea documentelor standard, formularelor și contractelor-cadru de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, care se aprobă prin ordin comun al președintelui A.N.A.P. și al președintelui A.N.R.S.

CAP. III

Organizarea și funcționarea serviciilor de utilități publice

SECȚIUNEA 1

Gestiunea serviciilor de utilități publice

ART. 22

(1) Autoritățile administrației publice locale sunt libere să hotărască asupra modalității de gestiune a serviciilor de utilități publice aflate sub responsabilitatea lor. Autoritățile administrației publice au posibilitatea de a gestiona în mod direct serviciile de utilități publice în baza unei hotărâri de dare în administrare sau de a încredința gestiunea acestora, respectiv toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii.

(1[^]1) Încredințarea gestiunii unui serviciu de utilități publice ori a uneia sau mai multor activități din sfera respectivului serviciu de utilități publice către operator implică încredințarea prestării/furnizării propriu-zise a serviciului/activității, precum și punerea la dispoziție a bunurilor ce compun sistemul de utilități publice aferent serviciului/activității.

(2) Gestiunea serviciilor de utilități publice se organizează și se realizează în următoarele modalități:

- a) gestiune directă;
- b) gestiune delegată.

(3) Modalitatea de gestiune a serviciilor de utilități publice se stabilește prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, în baza unui studiu de oportunitate, în funcție de natura și starea serviciului, de necesitatea asigurării celui mai bun raport preț/calitate, de interesele actuale și de perspectivă ale unităților administrativ-teritoriale, precum și de mărimea și complexitatea sistemelor de utilități publice.

(4) Desfășurarea activităților specifice oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza unui regulament al serviciului și a unui caiet de sarcini, elaborate și aprobate de autoritățile administrației publice locale, în conformitate cu regulamentul-cadru și cu caietul de sarcini-cadru ale serviciului. În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, regulamentul serviciului și caietul de sarcini se elaborează în cadrul asociației se supun avizării autorităților administrației publice locale ale unităților administrativ-teritoriale membre, în condițiile mandatului prevăzut la art. 10 alin. (5), și se aprobă de adunarea generală a asociației.

(5) Sunt interzise orice înțelegeri sau acorduri de asociere și orice practici concertate dintre operatori, indiferent de modul de organizare, forma de proprietate sau modalitatea de gestiune adoptată, care conduc la accentuarea caracterului de monopol al serviciilor de utilități publice, la restrângerea, împiedicarea sau denaturarea concurenței pe piața serviciilor de utilități publice.

ART. 23

1) Raporturile juridice dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori ori operatorii regionali, după caz, sunt reglementate prin:

a) hotărâri privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciilor de utilități publice către operatorii de drept public prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. a), respective contracte de delegare a gestiunii serviciului de utilități publice către operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) lit. b), în cazul gestiunii directe;

b) contractele de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, în cazul gestiunii delegate.

(2) Raporturile juridice dintre operatorii serviciilor de utilități publice și utilizatorii acestor servicii sunt reglementate de contractul de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice încheiat cu respectarea prevederilor contractului-cadru de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice, a prevederilor legale în vigoare, a regulamentelor serviciilor și a caietelor de sarcini specifice acestora.

ART. 24

(1) Bunurile ce compun sistemele de utilități publice prin intermediul cărora sunt furnizate/prestate serviciile de utilități publice pot fi:

a) date în administrare și exploatate în baza hotărârii de dare în administrare;

b) puse la dispoziție și exploatate în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului.

(2) În cazul gestiunii delegate, punerea la dispoziție a sistemelor de utilități publice, utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor și/sau activităților care fac obiectul delegării gestiunii, este parte intrinsecă a contractelor de delegare a gestiunii. Aceste sisteme se transmit operatorilor/operatorilor regionali spre administrare și exploatare pe perioada delegării gestiunii, prin una dintre modalitățile prevăzute la art. 30, odată cu gestiunea propriu-zisă a serviciilor și/sau a activităților delegate, în baza contractului de delegare a gestiunii.

ART. 25

(1) Bunurile proprietate publică din componența sistemelor de utilități publice sunt supuse inventarierii anuale și se evidențiază distinct, extracontabil, în patrimoniul operatorilor, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului sau de organizarea, forma de proprietate, natura capitalului ori țara de origine a operatorilor.

(2) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, nu pot fi aduse ca aport la capitalul social al societăților comerciale înființate de autoritățile administrației publice locale sau ca participare la constituirea unor societăți comerciale cu capital mixt și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile.

(3) Bunurile proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor în conformitate cu prevederile legale.

(4) Bunurile proprietate privată a unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

(5) Bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii constituie bunuri de retur care revin de drept, la expirarea contractului, gratuit și libere de orice sarcini, unităților administrativ-teritoriale și sunt integrate domeniului public al acestora.

ART. 26

(1) Acțiunile societăților comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, intrate în portofoliul Autorității pentru Valorificarea Activelor Statului - A.V.A.S., în urma procesului de privatizare, vor fi transferate în proprietatea privată a unităților administrativ-teritoriale, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi. În același termen, bunurile aparținând domeniului public a căror valoare a fost inclusă în aceste acțiuni vor fi reintegrate în patrimoniul public al unităților administrativ-teritoriale.

(2) Acțiunile societăților comerciale furnizoare/prestatoare de servicii de utilități publice, intrate în portofoliul A.V.A.S. prin preluarea și compensarea creanțelor în acțiuni, precum și creanțele deținute de Agenția Națională de Administrare Fiscală - A.N.A.F. nu pot fi înstrăinate/valorificate decât cu acordul autorităților administrației publice locale în coordonarea cărora se află societățile comerciale și care au drept de preempțiune la cumpărarea acțiunilor, respectiv a creanțelor. Noul patronat rezultat este obligat să mențină furnizarea/prestarea serviciilor de utilitate publică timp de 5 ani de la preluarea acestora. Orice modificare privind furnizarea/prestarea serviciului respectiv se face numai cu acordul autorităților administrației publice locale.

ART. 27

(1) Regulile de governanță corporativă prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind governanța corporativă a întreprinderilor publice, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, se aplică în mod corespunzător și operatorilor regionali prevăzuți la art. 2 lit. h).

(2) În sensul dispozițiilor art. 2 pct. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 111/2016, în cazul în care mai multe unități administrativ-teritoriale participă, prin asociere, la capitalul social al unei societăți sau la patrimoniul unei regii autonome, atribuțiile de autoritate publică tutelară se exercită de unitatea administrativ-teritorială desemnată sau entitatea asociativă constituită conform prevederilor legale, după caz, așa cum sunt prevăzute în actul constitutiv/de înființare.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), pentru operatorii cărora li s-a delegat gestiunea serviciului de utilități publice, în baza unui contract de delegare a gestiunii încheiat cu o asociație de dezvoltare intercomunitară, atribuțiile de autoritate tutelară se exercită de către asociația de dezvoltare intercomunitară, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale.

SECȚIUNEA a 2-a **Gestiunea directă**

ART. 28

(1) Gestiunea directă este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative și executive, în numele unităților administrativ-teritoriale pe care le reprezintă, își asumă și exercită nemijlocit toate competențele și responsabilitățile ce le revin potrivit legii cu privire la furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, respectiv la administrarea, funcționarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente acestora.

(2) Gestiunea directă se realizează prin intermediul unor operatori de drept public sau privat, astfel cum sunt definiți la art. 2 lit. g), respectiv lit. h), fără aplicarea prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și a Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii, care pot fi :

a) servicii publice de interes local sau județean, specializate, cu personalitate juridică, înființate și organizate în subordinea consiliilor locale sau consiliilor județene, după caz, prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale;

b) societăți comerciale reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral al unităților administrativ-teritoriale, înființate de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

(2¹) Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit, pot încredința unui operator de drept privat gestiunea serviciilor de utilități publice sau a uneia ori mai multor activități din sfera acestor servicii prin atribuirea direct a contractului de delegare a gestiunii, cu respectare următoarelor condiții cumulative ce trebuie îndeplinite atât la data atribuirii contractului de delegare a gestiunii, cât și pe toată durata acestui contract :

a) unitățile administrativ-teritoriale member ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în calitate de acționari/asociați ai operatorului regional, prin intermediul asociației sau, după caz, unitatea administrativ-teritorială, în calitate de acționar/asociat unic al operatorului, prin intermediul adunării generale a acționarilor și al consiliului de administrație, exercită un control direct și o influență dominantă asupra deciziilor strategice și/sau semnificative ale operatorului regional/operatorului în legătură cu serviciul furnizat/prestat, similar celui pe care îl exercită asupra structurilor proprii în cazul gestiunii directe:

b) operatorul regional, respectiv operatorul, după caz, desfășoară exclusiv activități din sfera furnizării/prestării serviciilor de utilități publice destinate satisfacerii nevoilor de interes public general ale utilizatorilor de pe raza de competență unităților administrativ-teritoriale member ale asociației, respective a unității administrativ-teritoriale care i-a încredințat gestiunea serviciului;

c) capitalul social al operatorului regional, respective al operatorului este deținut în totalitate de unitățile administrativ-teritoriale membre ale asociației, respectiv de unitatea administrativ-teritorială; participarea capitalului privat la capitalul social al operatorului regional/operatorului este exclusă.

(2²) În cazul serviciului de transport public local de călători, atribuirea directă a contractelor de delegare a gestiunii se face în condițiile prevăzute de Regulamentul (CE) nr. 1.370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1191/69 și nr. 1.107/70 ale Consiliului.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1), serviciile de utilități publice pot fi furnizate/prestate și de regii autonome de interes local sau județean, reglementate de Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale, cu modificările ulterioare, numai dacă acestea mai au în derulare proiecte de investiții cofinanțate din fonduri europene, până la finalizarea acestora.

(4) Operatorii organizați ca servicii publice de interes local sau județean, cu personalitate juridică, sunt subiecte juridice de drept fiscal, sunt titulari ai codului unic de înregistrare fiscală și ai conturilor deschise la unitățile teritoriale ale trezoreriei sau la unitățile bancare și întocmesc, în condițiile legii, buget de venituri și cheltuieli și situații financiare anuale.

(5) Operatorii prevăzuți la alin. (2) lit. a) își desfășoară activitatea în baza unei hotărâri de dare în administrare care trebuie să conțină prevederi detaliate și complete privind atribuțiile și responsabilitățile acestora cu privire la furnizarea/prestarea serviciului și operarea sistemului de utilități publice aferent.

(6) Operatorii care își desfășoară activitatea în regim de gestiune directă prevăzuți la alin. (2) lit. a) se organizează și funcționează pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale, iar cei prevăzuți la alin. (2) lit. b), pe baza unui regulament de organizare și funcționare aprobat de către consiliul de administrație.

(7) Excedentele anuale rezultate din execuția bugetelor serviciilor publice de interes local sau județean cu personalitate juridică, care gestionează servicii de utilități publice, se raportează în anul următor cu aceeași destinație. Disponibilitățile provenite din fonduri externe nerambursabile sau din împrumuturi destinate cofinanțării acestora se administrează și se utilizează potrivit acordurilor de finanțare încheiate.

SECȚIUNEA a 3-a **Gestiunea delegată**

ART. 29

(1) Gestiunea delegată este modalitatea de gestiune în care autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, atribuie unuia sau mai multor operatori toate ori numai o parte din competențele și responsabilitățile proprii privind furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, pe baza unui contract, denumit în continuare *contract de delegare a gestiunii*. Gestiunea delegată a serviciilor de utilități publice implică punerea la dispoziție operatorilor a sistemelor de utilități publice aferente serviciilor delegate, precum și dreptul și obligația acestora de a administra și de a exploata aceste sisteme.

(2) Delegarea gestiunii serviciilor de utilități publice, respectiv operarea, administrarea și exploatarea sistemelor de utilități publice aferente, se poate face pentru toate sau numai pentru o parte dintre activitățile componente ale serviciilor, pe baza unor analize tehnico-economice și de eficiență a costurilor de operare, concretizate într-un studiu de oportunitate.

(3) **se abrogă**

(4) Gestiunea delegată se realizează prin intermediul unor operatori sau operatori de drept privat menționați la art. 2 lit. g), care pot fi:

a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social privat;

a) societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social mixt;

(5) Societățile reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cu capital social integral public pot participa la procedurile de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor publice în zona teritorială de competență a unităților administrativ-teritoriale care exercită o influență dominantă asupra acestora sau în afara acestei zone dacă operatorul nu are încheiat un alt contract de delegare a gestiunii atribuit direct, conform art. 28.

(6) Operatorii care își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate furnizează/prestează serviciile de utilități publice prin exploatarea și administrarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente acestora, în baza contractului de delegare a gestiunii serviciului, precum și în baza licenței eliberate de autoritatea de reglementare competentă, în condițiile legii speciale.

(7) Contractul de delegare a gestiunii este un contract încheiat în formă scrisă, prin care unitățile administrativ-teritoriale, individual sau în asociere, după caz, în calitate de delegatar, atribuie, prin una dintre modalitățile prevăzute de lege, pe o perioadă determinată, unui operator, în calitate de delegat, care acționează pe riscul și răspunderea sa, dreptul și obligația de a furniza/presta integral un serviciu de utilități publice ori, după caz, numai unele activități specifice acestuia, inclusiv dreptul și obligația de a administra și de a exploata infrastructura tehnico-edilitară aferentă serviciului/activității furnizate/prestate, în schimbul unei redevențe, după caz. Contractul de delegare a gestiunii poate fi încheiat de asociația de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, care au calitatea de delegatar. Contractul de delegare a gestiunii este asimilat actelor administrative și intră sub incidența prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare.

(8) Contractul de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice poate fi:

- a) contract de concesiune de servicii;
- b) contract de achiziție publică de servicii.

(9) În cazul serviciilor de utilități publice, astfel cum sunt definite la art. 1 alin. (2), procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, în baza prevederilor Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 100/2016.

(10) Contractul de delegare a gestiunii va fi însoțit în mod obligatoriu de următoarele anexe:

- a) caietul de sarcini privind furnizarea/prestarea serviciului;
- b) regulamentul serviciului;
- c) inventarul bunurilor mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului;
- d) procesul-verbal de predare-preluare a bunurilor prevăzute la lit. c);
- e) indicatori tehnici corelați cu țintele/obiectivele asumate la nivel național.

(11) Contractul de delegare a gestiunii cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:

- a) denumirea părților contractante;
- b) obiectul contractului, cu indicarea activităților din sfera serviciului de utilități publice ce urmează a fi furnizate/prestate în baza contractului de delegare a gestiunii, astfel cum sunt prevăzute în legile speciale;
- c) durata contractului;
- d) aria teritorială pe care vor fi prestate serviciile;

e) drepturile și obligațiile părților contractante cu privire la furnizarea/prestarea serviciului și la sistemul de utilități publice aferent, inclusiv conținutul și durata obligațiilor de serviciu public;

f) modul de repartizare a riscurilor între părți, în cazul contractelor de concesiune;

g) natura oricăror drepturi exclusive sau speciale acordate delegatului;

h) sarcinile și responsabilitățile părților cu privire la investiții/programele de investiții, precum reabilitări, modernizări, obiective noi, extinderi, inclusiv modul de finanțare a acestora;

i) indicatorii de performanță privind calitatea și cantitatea serviciului și modul de monitorizare și evaluare a îndeplinirii acestora;

j) prețurile/tarifele pe care delegatul are dreptul să le practice la data începerii furnizării/prestării serviciului, precum și regulile, principiile și/sau formulele de ajustare și modificare a acestora;

k) compensația pentru obligațiile de serviciu public în sarcina delegatului, dacă este cazul, cu indicarea parametrilor de calcul, control și revizuire a compensației, precum și modalitățile de evitare și recuperare a oricărei supracompensații;

l) modul de facturare a contravalorii serviciilor furnizate/prestate direct utilizatorilor și/sau delegatarului, după caz;

m) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz; la stabilirea nivelului redevenței, autoritatea publică locală va lua în considerare valoarea calculată similar amortizării pentru mijloacele fixe aflate în proprietate publică și puse la dispoziție operatorului odată cu încredințarea serviciului/activității de utilități publice și gradul de suportabilitate al populației. Nivelul redevenței se stabilește în mod transparent și nediscriminatoriu pentru toți potențialii operatori de servicii de utilități publice, utilizându-se aceeași metodologie de calcul;

n) garanția de bună execuție a contractului, cu indicarea valorii, modului de constituire și de executare a acesteia;

o) răspunderea contractuală;

p) forța majoră;

q) condițiile de revizuire a clauzelor contractuale;

r) condițiile de restituire sau repartiție, după caz, a bunurilor, la încetarea din orice cauză a contractului de delegare a gestiunii, inclusiv a bunurilor rezultate din investițiile realizate;

s) menținerea echilibrului contractual;

t) cazurile de încetare și condițiile de reziliere a contractului de delegare a gestiunii;

u) forța de muncă;

v) alte clauze convenite de părți, după caz.

(12) Cesiunea sau novația contractului de delegare a gestiunii este posibilă numai în cazul divizării, fuzionării ori înființării unei filiale a operatorului, cu respectarea condițiilor contractuale inițiale și cu aprobarea autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale.

(13) În cazul serviciilor de utilități publice prevăzute la art. 1 alin. (2), procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii se stabilește, după caz, conform prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, Legii nr. 99/2016 privind achizițiile sectoriale și Legii nr. 100/2016 privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii.

(14) Subdelegarea de către operator a gestiunii serviciului/uneia sau mai multor activități din sfera serviciului de utilități publice este interzisă. Subcontractarea de lucrări sau servicii conexe, necesare furnizării/prestării serviciului/uneia sau mai multor activități din sfera serviciului de utilități publice delegat/delegată, se face numai în condițiile prevăzute de legislația din domeniul achizițiilor publice.

ART. 30

(1) Organizarea și desfășurarea procedurilor de atribuire a contractului de delegare a gestiunii pentru serviciile de utilități publice prevăzute la art. 1 alin. (2) se fac în baza unei documentații de atribuire elaborate de delegatar, după caz, în conformitate cu dispozițiile Legii nr. 98/2016, Legii nr. 99/2016 și Legii nr. 100/2016.

(2) Autoritățile administrației publice locale au obligația de a iniția procedura de atribuire a contractelor de delegare a gestiunii cu cel puțin 6 luni înainte de încetarea contractelor în curs; în caz contrar acestea nu pot invoca motive de urgență pentru atribuirea contractelor.

(3) Existența garanțiilor profesionale și financiare ale operatorilor, precum și indicatorii de performanță și nivelul tarifelor aplicate privind furnizarea/prestarea serviciului în condiții de calitate și cantitate corespunzătoare constituie criteriile principale pentru atribuirea contractelor de delegare a gestiunii.

(4) Operatorii nou-înființați pot fi admiși într-o procedură de atribuire a unui contract de delegare a gestiunii în aceleași condiții ca și societățile existente.

(5) Documentația de atribuire cuprinde toate informațiile necesare pentru a asigura ofertantului o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de organizare, desfășurare și aplicare a procedurii de atribuire a contractului de delegare a gestiunii și include în mod obligatoriu proiectul contractului de delegare a gestiunii și anexele obligatorii la acestea prevăzute la art. 29 alin. (13). În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, documentația de atribuire se elaborează în cadrul asociației, se supune avizării autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre și se aprobă de adunarea generală a asociației, în calitatea acesteia de organ deliberativ, în baza mandatului primit.

ART. 31 se abrogă

ART. 32

(1) În cazul gestiunii delegate, autoritățile administrației publice locale păstrează, în conformitate cu competențele ce le revin, potrivit legii, prerogativele și răspunderile privind adoptarea politicilor și strategiilor de dezvoltare a serviciilor, respectiv a programelor de dezvoltare a sistemelor de utilități publice, precum și obligația de a urmări, de a controla și de a supraveghea modul în care se realizează serviciile de utilități publice, respectiv:

a) modul de respectare și de îndeplinire a obligațiilor contractuale asumate de operatori, inclusiv în relația cu utilizatorii;

b) calitatea serviciilor furnizate/prestate;

c) indicatorii de performanță ai serviciilor furnizate/prestate;

d) modul de administrare, exploatare, conservare și menținere în funcțiune, dezvoltare sau modernizare a sistemelor de utilități publice;

e) modul de formare, stabilire, modificare și ajustare a prețurilor și tarifelor pentru serviciile de utilități publice.

(2) În vederea încheierii contractelor de delegare a gestiunii, autoritățile administrației publice locale sau, după caz, asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice vor asigura elaborarea și vor aproba, în termen de 6 luni de la luarea deciziei privind delegarea gestiunii serviciilor ori de la primirea unei propuneri formulate de un investitor interesat, un studiu de oportunitate pentru fundamentarea și stabilirea soluțiilor optime de delegare a gestiunii serviciilor, precum și documentația de atribuire a contractului de delegare a gestiunii.

(3) Durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată. Pentru contractele de delegare a gestiunii a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional prin contractul de delegare. În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale, cu excepția celor care sunt membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, sunt obligate ca, periodic, respectiv o dată la 5 ani, să facă analize privind eficiența economică a serviciului, respectiv să schimbe modalitatea de gestiune a serviciilor publice, după caz.

(4) Prelungirea va fi aprobată, în condițiile alin. (3), de autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale. Contractul de delegare va fi prelungit, în condițiile legii, printr-un act adițional încheiat între operatori și unitățile administrativ-teritoriale, respectiv între operatorii regionali și asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în baza mandatului primit.

CAP. IV

Operatori și utilizatori

SECȚIUNEA 1

Operatorii serviciilor de utilități publice

ART. 33

(1) Desfășurarea activităților specifice oricărui serviciu de utilități publice, indiferent de forma de gestiune aleasă, se realizează pe baza regulamentului serviciului, a caietului de sarcini al serviciului și a licenței emise de autoritatea de reglementare competentă, în condițiile legii speciale. În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, acestea elaborează un singur regulament al serviciului și un singur caiet de sarcini al serviciului la nivelul unităților administrativ-teritoriale membre pentru serviciile/activitățile gestionate în comun. Acestea se aprobă de adunarea generală a asociației în baza mandatului special prevăzut la art. 10 alin. (5).

(2) Autoritățile administrației publice locale adoptă în maximum 30 de zile hotărârile necesare pentru asigurarea furnizării/prestării serviciilor/activităților de utilități publice în oricare dintre următoarele situații:

- a) revocarea, abrogarea, anularea sau încetarea în orice alt mod a efectelor hotărârii de dare în administrare;
- b) încetarea înainte de termen a contractului de delegare a gestiunii;
- c) neacordarea, retragerea sau încetarea valabilității licenței.

(3) Operatorii serviciilor de utilități publice aflați în oricare dintre situațiile prevăzute la alin. (2) au obligația, la solicitarea autorităților administrației publice locale, de a asigura continuitatea furnizării/prestării serviciilor/activităților din sfera serviciilor de utilități publice până la data desemnării noului operator, dar nu mai mult de 90 de zile.

(4) Furnizorii/Prestatorii serviciilor de utilități publice existenți la data intrării în vigoare a prezentei legi își pot continua activitatea potrivit prevederilor:

a) hotărârilor de dare în administrare adoptate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, dacă își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii directe;

b) contractelor de concesiune/delegare a gestiunii valabil încheiate anterior intrării în vigoare a prezentei legi, până la expirarea acestora, dacă își desfășoară activitatea în modalitatea gestiunii delegate.

(5) se abrogă

(6) Operatorii prevăzuți la art. 28 alin. (2) au obligația aplicării prevederilor legislației în vigoare atunci când atribuie contracte de achiziții publice, contracte de concesiune de lucrări publice sau contracte de concesiune de servicii destinate furnizării/prestării serviciilor de utilități publice.

(7) Operatorii furnizori/prestatori ai serviciilor de utilități publice au obligația de a se supune controlului și de a se conforma măsurilor stabilite cu ocazia activității de control, precum și de a pune la dispoziția împuterniciților autorităților administrației publice locale, ai asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice sau, după caz, ai autorităților de reglementare competente toate datele și informațiile solicitate.

ART. 34

(1) Operatorii subordonați autorităților administrației publice locale, având statut de societăți comerciale cu capital al unităților administrativ-teritoriale, respectiv operatorii regionali pot fi privatizați, în condițiile legii, cu condiția să nu beneficieze de un contract de delegare a gestiunii prin atribuire directă sau să nu gestioneze programe de investiții publice de interes local ori intercomunitar destinate înființării, modernizării sau dezvoltării sistemelor de utilități publice, finanțate din fonduri publice nerambursabile, inclusiv din fonduri europene.

(2) Hotărârea privind privatizarea operatorilor/operatorilor regionali și alegerea metodei de privatizare aparțin autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale membre ale asociației de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, care au și calitatea de acționari/asociați ai operatorului regional.

(3) Privatizarea se organizează și se derulează în conformitate cu procedurile legale în vigoare. Concomitent cu privatizarea operatorilor din subordine, delegatarul poate proceda și la renegocierea contractului de delegare a gestiunii, pe baza căruia noul operator va furniza/presta serviciul.

(4) Privatizarea operatorilor/operatorilor regionali se va realiza prin aport de capital privat, conform procedurilor concurențiale prevăzute de legislația privind privatizarea.

(5) În cazul asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, operatorii regionali pot fi privatizați numai cu acordul tuturor membrilor asociației care au și calitatea de acționar/asociat al operatorului regional.

(6) Operatorii subordonați autorităților administrației publice locale, având statut de societăți comerciale cu capital al unităților administrativ-teritoriale, respectiv operatorii regionali, care au beneficiat de un contract de delegare a gestiunii prin atribuire directă, nu pot fi privatizați, nu pot atribui managementul unor entități private și nu se pot asocia pe toată durata contractului de delegare a gestiunii.

ART. 35

(1) se abrogă

(2) În cazul furnizării/prestării mai multor tipuri de servicii în aceeași localitate sau a aceluiași serviciu în mai multe localități, operatorul va ține o evidență separată a activităților desfășurate, cu contabilitate distinctă pentru fiecare tip de serviciu și localitate de operare în parte, după caz, astfel încât activitățile sale din diferite sectoare și localități să fie ușor de evaluat, monitorizat și controlat.

ART. 36

(1) **se abrogă**

(2) Operatorii serviciilor de utilități publice au față de utilizatori următoarele obligații principale:

a) să asigure furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice la limita de proprietate, conform prevederilor contractuale și cu respectarea prescripțiilor, normelor și normativelor tehnice în vigoare;

b) să ia măsuri imediate pentru remedierea unor defecțiuni, deranjamente sau avarii apărute în funcționarea sistemelor de utilități publice și să limiteze durata intervențiilor;

c) să asigure montarea, funcționarea și verificarea metrologică a echipamentelor de măsurare a consumului la bransamentul utilizatorului, în conformitate cu normele tehnice în vigoare;

d) să plătească despăgubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpă, inclusiv pentru restricțiile impuse deținătorilor de terenuri în perimetrul zonelor de protecție instituite, conform prevederilor legale;

e) să plătească despăgubiri pentru întreruperea nejustificată a furnizării/prestării serviciilor și să acorde bonificații utilizatorilor în cazul furnizării/prestării serviciilor sub parametrii de calitate și cantitate prevăzuți în contractele de furnizare/prestare;

f) să plătească chirii pentru folosirea temporară a terenurilor și să aducă terenurile și obiectivele afectate de lucrările de intervenție sau de investiții în starea anterioară începerii acestor lucrări;

g) să servească utilizatorii din aria de acoperire, în condițiile programelor de reabilitare, extindere și modernizare aprobate;

h) să respecte indicatorii de performanță și calitate stabiliți prin contractul de delegare a gestiunii sau prin hotărârea autorității administrației publice locale de dare în administrare;

i) să furnizeze cu regularitate autorităților administrației publice locale, respectiv autorităților de reglementare competente, informații privind modul de realizare a indicatorilor de performanță, să aplice metodologia de comparare a acestor indicatori prin raportare la operatorul cu cele mai bune performanțe și să asigure accesul la documentațiile și la actele individuale pe baza cărora furnizează/prestează serviciul de utilități publice, în condițiile legii;

j) să încheie contracte de asigurare pentru infrastructura necesară desfășurării activităților în conformitate cu legislația în vigoare.

(3) Operatorii serviciilor de utilități publice sunt în drept să suspende sau să limiteze furnizarea/prestarea serviciilor către utilizatori, fără plata vreunei penalizări, cu un preaviz de 5 zile, în următoarele cazuri:

a) depășirea termenului legal pentru achitarea facturilor stabilite potrivit prevederilor art. 42 alin. (11);

b) neachitarea notelor de plată pentru recuperarea daunelor, stabilite printr-o hotărâre judecătorească definitivă, provocate de distrugerea sau deteriorarea unor construcții ori instalații aferente infrastructurii edilitar-urbane a localităților, aflate în administrarea lor;

c) utilizarea neautorizată, fără aviz de racordare, acord de furnizare sau contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;

d) împiedicarea delegatului împuternicit al operatorului de a controla instalațiile de utilizare, de a monta, verifica, înlocui sau citi aparatele de măsurare-înregistrare sau de a remedia defecțiunile la instalațiile administrate de furnizor, când acestea se află pe proprietatea utilizatorului;

e) branșarea ori racordarea fără acordul operatorului la rețele publice sau la instalațiile altui utilizator ori schimbarea, fără acordul operatorului, în cadrul unor lucrări de reparații capitale, reconstruiri, modificări, modernizări sau extinderi, a caracteristicilor tehnice și/sau a parametrilor instalațiilor de utilizare.

(4) În cazuri de forță majoră, prevederile alin. (3) se pot aplica cu un preaviz sub limita celor 5 zile.

ART. 37

(1) Intervențiile pentru efectuarea lucrărilor de rețehnologizare, întreținere și reparații la construcțiile sau instalațiile aferente sistemelor de utilități publice, stabilite prin programele anuale, care impun întreruperea furnizării/prestării serviciilor se aduc la cunoștința utilizatorilor cu cel puțin 10 zile înainte de data programată.

(2) Pentru prevenirea sau remedierea unor avarii, operatorii de servicii de utilități publice sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciilor, fără plata vreunei penalizări și fără preaviz, dar nu mai mult de 24 de ore.

(3) În cazul intervențiilor necesare pentru prevenirea producerii unor avarii sau pentru remedierea unor avarii care depășesc 24 de ore, acestea se efectuează în maximum 72 de ore și se aduc la cunoștința autorităților administrației publice locale sau, după caz, a asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, a utilizatorilor, a deținătorilor de terenuri sau a proprietarilor bunurilor afectate; pe perioada intervențiilor respective, operatorii sunt în drept să întrerupă furnizarea/prestarea serviciilor, cu plata penalizărilor prevăzute în contracte.

(4) Ocuparea temporară a unor terenuri pentru lucrări de intervenție, înființare, extindere, rețehnologizare, reparații și revizii planificate la sistemele de utilități publice, care se execută într-o perioadă mai mare de 72 de ore, se va face pe baza acordului prealabil al deținătorilor de terenuri și cu plata despăgubirilor convenite, stabilite potrivit reglementărilor legale în vigoare. Dacă cu ocazia executării lucrărilor se produc pagube proprietarilor din vecinătatea sistemelor de utilități publice, operatorii au obligația să plătească despăgubiri acestora, în condițiile legii.

(5) Operatorii serviciilor de utilități publice nu răspund față de utilizatori pentru întreruperea furnizării/prestării serviciilor sau pentru calitatea acestora, în cazuri de forță majoră.

SECȚIUNEA a 2-a

Acordarea licențelor

ART. 38

(1) Acordarea licențelor pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice intră în sfera de competență a autorităților de reglementare competente, după cum urmează:

- a) A.N.R.S.C. - pentru serviciile prevăzute la art. 1 alin. (2) lit. a)-c), e) și f);
- b) A.N.R.E. - pentru serviciul prevăzut la art. 1 alin. (2) lit. d);
- c) A.R.R. - pentru serviciul prevăzut la art. 1 alin. (2) lit. h).

(2) Acordarea licențelor de traseu, în cazul serviciului de transport public local de călători, se face de către comisiile constituite în acest scop la nivelul autorităților administrației publice.

(3) Deținerea licenței este obligatorie, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciilor adoptată la nivelul autorităților administrației publice locale, precum și de statutul juridic, forma de organizare, natura capitalului, tipul de proprietate ori țara de origine din Uniunea Europeană ale operatorilor.

(4) Licența poate fi suspendată sau retrasă de către autoritatea de reglementare competentă.

(5) Operatorii din țările Uniunii Europene care dețin licențe în țara de origine, recunoscute de autoritățile de reglementare române corespondente, au aceleași drepturi și obligații ca operatorii români, pe toată durata de valabilitate a licențelor.

(6) Licența emisă de autoritățile de reglementare competente este valabilă maximum 5 ani de la data emiterii și poate fi reînnoită în condițiile prevăzute de regulamentul privind acordarea licențelor.

(7) Regulamentele privind acordarea licențelor pentru operatorii de utilități publice se elaborează de autoritatea de reglementare în a cărei sferă de competență se află aceste servicii și se aprobă prin hotărâre a Guvernului sau prin ordin al ministrului transporturilor, construcțiilor și turismului, după caz, până la intrarea în vigoare a prezentei legi.

ART. 39 se abrogă

ART. 40

La acordarea licențelor în domeniul serviciilor de utilități publice A.N.R.S.C. va urmări, cu precădere, îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) atingerea de către operatori a obiectivelor stabilite la nivel național pentru serviciile de utilități publice, conform legii;
- b) existența hotărârii privind darea în administrare a furnizării/prestării serviciilor de utilități publice, respectiv a contractului de delegare a gestiunii legal încheiat;
- c) deținerea tuturor avizelor, acordurilor și autorizațiilor necesare furnizării/prestării serviciului de utilități publice și exploatării sistemelor de utilități publice aferente, prevăzute de legislația în vigoare sau, după caz, dovada solicitării acestora;
- d) cunoașterea actelor normative care reglementează domeniul serviciilor de utilități publice.

SECȚIUNEA a 3-a

Utilizatorii serviciilor de utilități publice

ART. 41

(1) Au calitatea de utilizator beneficiarii individuali sau colectivi, direcți ori indirecti, ai serviciilor de utilități publice:

- a) utilizatorii casnici persoane fizice sau asociații de proprietari/locatari;

b) agenții economici;

c) instituțiile publice.

(2) Utilizatorii au, în principal, următoarele drepturi:

a) să utilizeze, liber și nediscriminatoriu, serviciile de utilități publice, în condițiile contractului de furnizare/prestare;

b) să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de furnizare/prestare, despăgubiri sau compensații pentru daunele provocate lor de către operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin furnizarea/prestarea unor servicii inferioare, calitativ și cantitativ, parametrilor tehnici stabiliți prin contract sau prevăzuți de reglementările legale în vigoare;

c) să sesizeze autorităților administrației publice locale competente sau, după caz, asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice orice deficiențe constatate în sfera serviciilor de utilități publice și să facă propuneri vizând înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciilor;

d) să renunțe, în condițiile legii, la serviciile contractate;

e) să se asocieze în organizații neguvernamentale pentru apărarea, promovarea și susținerea intereselor proprii;

f) să primească și să utilizeze informații privind serviciile de utilități publice care îl vizează;

g) să fie consultați, direct sau prin intermediul unor organizații neguvernamentale reprezentative, în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor, strategiilor și reglementărilor privind activitățile din sectorul serviciilor de utilități publice;

h) să se adreseze, individual ori colectiv, prin intermediul unor asociații reprezentative, autorităților administrației publice centrale sau locale, asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice ori instanțelor judecătorești, după caz, în vederea prevenirii sau reparării unui prejudiciu direct ori indirect.

(3) Pentru plata serviciilor de utilități publice, anumite categorii de utilizatori, persoane fizice, beneficiază, în condițiile legii, de ajutoare sociale de la bugetul de stat și/sau de la bugetele locale, după caz.

(4) Membrii comunităților locale, persoane fizice sau persoane juridice, au, în calitatea lor de utilizatori ai serviciilor de utilități publice, în principal, următoarele obligații:

a) să respecte normele de exploatare și funcționare a sistemelor de utilități publice;

b) să accepte limitarea cantitativă sau întreruperea temporară a furnizării/prestării serviciilor pentru execuția unor lucrări prevăzute în programele de reabilitare, extindere și modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare;

c) să achite, în termenele stabilite, contravaloarea serviciilor furnizate/prestate;

d) să asigure accesul utilajelor de colectare a deșeurilor la punctele de colectare, al utilajelor de intervenție pentru stingerea incendiilor, precum și al utilajelor operatorilor, necesare desfășurării activității specifice serviciilor de utilități publice în spațiile ori pe suprafețele de teren deținute cu orice titlu, pe trotuarele și aleile din jurul imobilelor, indiferent de titularul dreptului de proprietate sau de administrare;

e) să respecte normele de igienă și sănătate publică stabilite prin actele normative în vigoare.

(5) Prevederile alin. (2) și (4) au caracter minimal și se dezvoltă în regulamentele-cadru și în contractele-cadru de furnizare/prestare a serviciilor, în baza prevederilor legilor speciale ale fiecărui serviciu de utilități publice.

SECȚIUNEA a 4-a

Furnizarea/prestarea, contractarea și facturarea serviciilor de utilități publice

ART. 42

(1) Utilizatorii beneficiază de furnizarea/prestarea unui serviciu de utilități publice:

- a) în baza unui contract de furnizare sau de prestări de servicii încheiat între operator și utilizator;

- b) prin achitarea unui tarif sau a costului unui bilet, după caz;

- c) prin achitarea unei taxe, în situația în care încheierea contractului de furnizare sau de prestare a serviciului între operator și utilizator nu este posibilă din motive tehnice sau comerciale ori în situația în care hotărârea de dare în administrare sau contractul de delegare a gestiunii prevede această modalitate.

(2) Contractul de furnizare sau de prestare a serviciului constituie actul juridic prin care se reglementează raporturile dintre operator și utilizator cu privire la furnizarea/prestarea, utilizarea, facturarea și plata unui serviciu de utilități publice.

(3) În cazul serviciilor furnizate/prestate în regim continuu prin intermediul rețelelor de conducte - respectiv serviciul de alimentare cu apă și de canalizare și serviciul de alimentare cu energie termică în sistem centralizat -, contractele de furnizare sau de prestare a serviciilor se încheie între operator și utilizator pe durată nedeterminată. În situația schimbării operatorului, noul operator se subrogă de drept în drepturile și obligațiile operatorului precedent și va notifica utilizatorii în acest sens.

(4) Contravaloarea serviciilor de utilități publice se stabilește pe baza prețurilor/tarifelor aprobate conform legislației în vigoare și a consumurilor/cantităților furnizate/prestate și se plătește pe baza facturii emise de operator.

(5) Determinarea consumurilor/cantităților de utilități publice în vederea facturării se face prin măsurare directă cu ajutorul sistemelor de măsurare-înregistrare a consumurilor/cantităților de utilități furnizate/prestate; sistemele de măsurare-înregistrare se montează pe bransamentul care deserveste fiecare utilizator individual sau colectiv, în punctul de delimitare a instalațiilor, indiferent de serviciu, operator sau de utilizator.

(6) În cazul imobilelor condominiale existente, individualizarea consumurilor de utilități în vederea repartizării acestora și, după caz, facturării individuale se realizează, în funcție de sistemul de distribuție adoptat, fie:

- a) prin contoare individuale montate la intrarea în fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație, în cazul distribuției orizontale;

- b) cu ajutorul repartitoarelor de costuri montate pe racordurile aparatelor de consum aferente fiecărui apartament sau spațiu cu altă destinație, în cazul distribuției verticale.

(6¹) Factura emisă pentru serviciile de utilități publice constituie titlu executoriu.

(7) La proiectarea și realizarea imobilelor condominiale, indiferent de destinație, racordate la rețelele publice de distribuție, este obligatorie dotarea acestora cu sisteme de măsurare-înregistrare a consumurilor atât pentru întregul imobil, cât și pentru fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație din imobil, în vederea asigurării condițiilor pentru individualizarea consumurilor și încheierea unor contracte individuale.

(8) În cazul serviciilor pentru care nu există sisteme de măsurare-înregistrare ori metoda măsurării directe nu se poate aplica, determinarea consumurilor/cantităților serviciilor furnizate/prestate se face în regim paușal sau prin metode indirecte, bazate pe măsurători și calcule având la bază prescripțiile tehnice în vigoare.

(9) Factura pentru serviciile furnizate/prestate se emite cel mai târziu până la data de 15 a lunii următoare celei în care prestația a fost efectuată. Utilizatorii serviciilor de utilități publice, persoane fizice sau juridice, sunt obligați să achite facturile reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate în termenul de scadență de 15 zile de la data emiterii facturilor; data emiterii se înscrie pe factură. Termenul de scadență privind plata facturii se ia în calcul începând cu data emiterii facturii.

(10) Neachitarea facturii de către utilizator în termen de 30 de zile de la data scadenței atrage penalități de întârziere stabilite conform reglementărilor legale în vigoare, după cum urmează:

- a) penalitățile se datorează începând cu prima zi după data scadenței;
- b) penalitățile sunt egale cu nivelul dobânzii datorate pentru neplata la termen a obligațiilor bugetare;
- c) valoarea totală a penalităților nu va depăși valoarea facturii și se constituie în venit al operatorului.

(11) Dacă sumele datorate, inclusiv penalitățile, nu au fost achitate după 45 de zile de la primirea facturii, operatorul poate întrerupe furnizarea/prestarea serviciului cu un preaviz de 5 zile lucrătoare și are dreptul să solicite recuperarea debitelor în instanță.

(12) Reluarea furnizării/prestării serviciului se face în termen de maximum 3 zile de la data efectuării plății; cheltuielile aferente suspendării, respectiv reluării furnizării/prestării serviciului, se suportă de utilizator.

CAP. V

Finanțarea serviciilor de utilități publice

ART. 43

(1) Finanțarea cheltuielilor curente pentru furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice, precum și pentru întreținerea, exploatarea și funcționarea sistemelor aferente se realizează pe criterii economice și comerciale; mijloacele materiale și financiare necesare desfășurării activităților specifice fiecărui serviciu se asigură prin bugetele de venituri și cheltuieli ale operatorilor și, după caz, din alocații bugetare.

(2) Veniturile operatorilor se constituie prin încasarea de la utilizatori, sub formă de prețuri sau tarife, a sumelor reprezentând contravaloarea serviciilor furnizate/prestate și, după caz, din alocații bugetare, cu respectarea următoarelor principii:

- a) asigurarea autonomiei financiare a operatorului;
- b) asigurarea rentabilității și eficienței economice;
- c) asigurarea egalității de tratament a serviciilor de utilități publice în raport cu alte servicii publice de interes general;

d) recuperarea în totalitate de către operatori a costurilor furnizării/prestării serviciilor, cu excepția situațiilor în care aceștia furnizează/prestează serviciile de utilități publice în baza unui contract de concesiune.

(3) Prețurile și tarifele aferente serviciilor de utilități publice se fundamentează, cu respectarea metodologiei de calcul stabilite de autoritățile de reglementare competente, pe baza cheltuielilor de producție și exploatare, a cheltuielilor de întreținere și reparații, a amortimentelor aferente capitalului imobilizat în active corporale și necorporale, a costurilor pentru protecția mediului, a costurilor financiare asociate creditelor contractate, a costurilor derivând din contractul de delegare a gestiunii, și includ o cotă pentru crearea surselor de dezvoltare și modernizare a sistemelor de utilități publice, precum și o cotă de profit.

(4) Stabilirea, ajustarea și modificarea prețurilor și tarifelor serviciilor de utilități publice se fac cu respectarea metodologiilor elaborate de autoritățile de reglementare competente.

(5) Prețurile și tarifele pentru plata serviciilor de utilități publice se propun de operatori și se stabilesc, se ajustează sau se modifică prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în condițiile legilor speciale, cu respectarea metodologiilor elaborate de autoritatea de reglementare competentă.

(6) Litigiile cu privire la stabilirea, ajustarea sau modificarea prețurilor și/sau tarifelor intervenite între autoritățile administrației publice locale și operatori sau între asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice și operatori, după caz, se soluționează de instanțele de judecată competente potrivit legii.

(7) Prețurile, tarifele și taxele stabilite și practicate cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi sunt nelegale, iar sumele încasate necuvenit și constatate ca atare de către autoritățile de reglementare se restituie utilizatorilor de la care au fost colectate sau la bugetele locale, după caz.

(8) Pentru prestarea unor servicii conexe serviciilor de utilități publice, cum sunt eliberarea acordurilor și avizelor, verificarea documentațiilor tehnico-economice, expertizele tehnice, service-ul instalațiilor de utilizare și altele asemenea, tarifele se fundamentează pe tipuri de lucrări sau servicii prestate de operatori și se aprobă prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale ori, după caz, ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre. Aceste servicii se facturează și se încasează separat de către operatori/operatorii regionali.

(9) Operatorii au dreptul de a propune autorității administrației publice locale tarife compuse, care cuprind o componentă fixă, proporțională cu cheltuielile necesare pentru menținerea în stare de funcționare și pentru exploatarea în condiții de siguranță și eficiență a sistemelor de utilități publice, și una variabilă, în funcție de consumul efectiv înregistrat de dispozitivele de măsurare-înregistrare montate pe branșamentele utilizatorilor, în punctele de delimitare a instalațiilor. Tarifele compuse se fundamentează luându-se în considerare ponderea costurilor fixe și a celor variabile în cheltuielile anuale și se stabilesc în conformitate cu metodologia elaborată de autoritatea de reglementare competentă.

ART. 44

(1) Finanțarea și realizarea investițiilor aferente sistemelor de utilități publice se fac cu respectarea legislației în vigoare privind inițierea, fundamentarea, promovarea și aprobarea investițiilor publice, în temeiul următoarelor principii:

- a) promovarea rentabilității și eficienței economice;
- b) păstrarea veniturilor realizate din aceste activități la nivelul comunităților locale și utilizarea lor pentru dezvoltarea serviciilor și a infrastructurii tehnico-edilitare aferente;
- c) întărirea autonomiei fiscale a unităților administrativ-teritoriale pentru crearea mijloacelor financiare necesare în vederea funcționării serviciilor;
- d) întărirea autonomiei locale privind contractarea și garantarea unor împrumuturi interne sau externe necesare pentru finanțarea infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor, în condițiile legii;
- e) respectarea legislației în vigoare privind achizițiile publice;
- f) respectarea dispozițiilor legale referitoare la calitatea și disciplina în construcții, urbanism, amenajarea teritoriului și protecția mediului.

(2) Finanțarea cheltuielilor de capital pentru realizarea obiectivelor de investiții publice ale unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, se asigură din următoarele surse:

a) fonduri proprii ale operatorilor și/sau fonduri de la bugetul local, în conformitate cu obligațiile asumate prin actele juridice pe baza cărora este organizată și se desfășoară gestiunea serviciilor;

b) credite bancare, ce pot fi garantate de unitățile administrativ-teritoriale, de statul român sau de alte entități specializate în acordarea de garanții bancare;

c) fonduri nerambursabile obținute prin aranjamente bilaterale sau multilaterale;

d) fonduri speciale constituite pe baza unor taxe, instituite la nivelul autorităților administrației publice locale, potrivit legii;

e) fonduri transferate de la bugetul de stat, ca participare la cofinanțarea unor programe de investiții realizate cu finanțare externă, precum și din bugetele unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat;

f) se abrogă

g) fonduri puse la dispoziție de utilizatori;

h) alte surse, constituite potrivit legii.

(2[^]1) Unitatea administrativ-teritorială/Asociația de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice are obligația de a transmite la Ministerul Finanțelor Publice, în termen de 30 de zile de la semnare, contractul de delegare a gestiunii sau orice modificare a acestuia încheiat cu un operator, care implică înființarea, modernizarea, reabilitarea și/sau dezvoltarea, după caz, a sistemelor de utilități publice aferente, în vederea evaluării impactului proiectului asupra legislației aplicabile în domeniul finanțelor publice și asupra deficitului și datoriei publice potrivit Regulamentului (UE) nr. 549/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind Sistemul european de conturi naționale și regionale din Uniunea Europeană, dacă se îndeplinește cel puțin una dintre condițiile stabilite prin ordinul ministrului finanțelor publice.

(3) Unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, operatorii/operatorii regionali care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene ori de împrumuturi de la organisme financiare internaționale pentru realizarea unor programe de investiții publice de interes zonal sau regional destinate înființării, modernizării și/ori dezvoltării infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor de utilități publice au obligația constituirii, alimentării și utilizării unui fond de rezervă. Acest fond este destinat întreținerii, înlocuirii și dezvoltării sistemelor de utilități publice sau a unor părți din componența acestora, precum și asigurării fondurilor necesare pentru plata serviciului datoriei publice aferente cofinanțării acestor proiecte de investiții. Fondul de rezervă, denumit în continuare Fondul IID, se constituie și se utilizează în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 198/2005 privind constituirea, alimentarea și utilizarea Fondului de întreținere, înlocuire și dezvoltare pentru proiectele de dezvoltare a infrastructurii serviciilor publice care beneficiază de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 108/2006, cu modificările și completările ulterioare.

(4) Bunurile realizate în cadrul programelor de investiții ale unităților administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, dacă sunt finanțate din fonduri publice, sau revin în proprietatea publică a acestora, ca bunuri de retur, dacă au fost realizate cu finanțare privată în cadrul unor programe de investiții asumate de operator prin contractul de delegare a gestiunii serviciului, la expirarea acestuia.

(5) Obiectivele de investiții publice specifice infrastructurii tehnico-edilitare aferente serviciilor de utilități publice, ce implică fonduri de la bugetele locale, transferuri de la bugetul de stat sau fonduri comunitare, promovate de autoritățile administrației publice locale ori, după caz, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, în numele și pe seama unităților administrativ-teritoriale membre, se nominalizează în listele anuale de investiții anexate la bugetele locale, respectiv ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice, după caz, și se aprobă odată cu acestea prin hotărâri ale autorităților deliberative ale unităților administrativ-teritoriale sau, după caz, ale adunărilor generale ale asociațiilor respective.

(6) Obiectivele de investiții menționate la alin. (4) se realizează cu respectarea prevederilor legale în vigoare privind elaborarea, avizarea și aprobarea documentațiilor de execuție, a prevederilor legale în vigoare privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, precum și a documentațiilor de urbanism și amenajarea teritoriului aprobate conform legii.

(7) Administrarea bunurilor aparținând domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente sistemelor de utilități publice, se face cu diligența unui bun proprietar.

CAP. VI

Răspunderi și sancțiuni

ART. 45

Încălcarea dispozițiilor prezentei legi atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz, a persoanelor vinovate.

ART. 46 se abrogă

ART. 46¹

Constituie infracțiune în domeniul serviciilor de utilități publice și se pedepsește potrivit prevederilor Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare, dacă sunt săvârșite cu intenție, următoarele fapte:

- a) furtul de apă din sistemul public de alimentare cu apă;
- b) furtul de agent termic din sistemul de alimentare cu energie termică.

ART. 47

(1) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul utilizatorilor de a permite operatorului accesul la dispozitivele de măsurare-înregistrare, în scopul efectuării controlului, înregistrării consumurilor ori pentru executarea lucrărilor de întreținere și reparații;

b) nerespectarea de către utilizatori a termenelor pentru încheierea acțiunii de contorizare individuală la nivel de apartament;

c) racordarea la sistemele de utilități publice fără acord de furnizare/preluare, respectiv aviz de branșare/racordare eliberat de operator;

d) utilizarea fără contract de furnizare/prestare a serviciilor de utilități publice;

e) modificarea neautorizată de către utilizatori a instalațiilor, utilajelor, echipamentelor și a dotărilor aferente sistemelor de utilități publice.

(2) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 5.000 lei la 10.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul operatorului de a permite utilizatorilor accesul la dispozitivele de măsurare-înregistrare a consumurilor, când acestea sunt montate în instalația aflată în administrarea sa;

b) întârzierea nejustificată a operatorilor de a branșa/racorda noi utilizatori, precum și impunerea unor soluții de branșare/racordare inadecvate din punct de vedere tehnicoeconomic și neconforme actelor normative în vigoare și reglementărilor stabilite de autoritățile naționale de reglementare competente;

c) sistarea nejustificată a serviciului sau refuzul de a realimenta utilizatorii după achitarea la zi a debitelor restante.

d) nerespectarea prevederilor art. 44 alin. (2^{^1}).

(3) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 10.000 lei la 50.000 lei următoarele fapte:

a) încălcarea de către operatori a prevederilor reglementărilor tehnice și/sau comerciale, inclusiv a reglementărilor-cadru ale serviciilor de utilități publice stabilite de autoritățile de reglementare competente, precum și nerespectarea condițiilor asociate licențelor;

b) refuzul operatorilor de a pune la dispoziția autorităților de reglementare competente datele și/sau informațiile solicitate ori furnizarea incorectă și incompletă de date și/sau informații necesare desfășurării activității acestora;

c) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice în afara parametrilor tehnici și/sau calitativi adoptați prin contractul de furnizare/prestare ori a celor stabiliți prin normele tehnice și/sau comerciale adoptate de autoritatea de reglementare competentă;

d) nerespectarea de către operatori a termenelor-limită stabilite pentru încheierea acțiunii de contorizare la bransamentele utilizatorilor;

e) nerespectarea de către unitățile administrativ-teritoriale sau de către asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice a dispozițiilor prezentei legi și a celorlalte reglementări specifice serviciilor de utilități publice ori neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare a măsurilor dispuse de autoritățile de reglementare competente.

f) nerespectarea de către autoritățile administrației publice locale a obligațiilor prevăzute la art. 5 alin. (3) și (7).

(4) Constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 30.000 lei la 50.000 lei următoarele fapte:

a) refuzul operatorilor de a se supune controlului și de a permite verificările și inspecțiile prevăzute prin reglementări sau dispuse de autoritatea de reglementare competentă, precum și obstrucționarea acestora în îndeplinirea atribuțiilor sale;

b) neaplicarea măsurilor stabilite cu ocazia activităților de control;

c) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice de către operatorii fără licență eliberată potrivit prevederilor prezentei legi;

c^{^1}) nesolicitarea de către operatori a acordării licenței, în termen de 90 de zile de la data aprobării hotărârii de dare în administrare sau, după caz, de la data semnării contractului de delegare a gestiunii;

d) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice fără hotărâre de dare în administrare;

d^{^1}) furnizarea/prestarea serviciilor de utilități publice fără contract de delegare a gestiunii;

e) practicarea unor prețuri și/sau tarife neaprobatе sau mai mari decât cele aprobate de autoritățile administrației publice locale, de asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice sau de autoritatea de reglementare competentă, după caz, în baza metodologiilor stabilite de autoritățile de reglementare competente;

f) încheierea de către autoritățile contractante a contractelor de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice fără respectarea prevederilor prezentei legi și/sau a legislației specifice fiecărui serviciu;

g) aprobarea obiectivelor de investiții publice aferente infrastructurii tehnico-edilitare a serviciilor de utilități publice fără respectarea documentațiilor de urbanism, amenajarea teritoriului și de protecția mediului, adoptate potrivit legii;

h) nerespectarea de către operatori a normelor privind protecția igienei publice și a sănătății populației, a mediului de viață al populației și a mediului;

(5) Autoritățile deliberative ale unităților administrativ-teritoriale pot stabili, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, și alte fapte decât cele prevăzute la alin. (1)-(4), care constituie contravenții în domeniul serviciilor comunitare de utilități publice.

(6) Prevederile alin. (3) lit. a), b) și c) și ale alin. (4) lit. a), b) și c) se aplică corespunzător și operatorilor economici care montează și/sau exploatează sisteme de repartizare a costurilor.

ART. 48

(1) Constatarea contravențiilor prevăzute la art. 47 și aplicarea sancțiunilor se fac, conform competențelor stabilite în prezenta lege, de reprezentanți împuterniciți ai ministrului afacerilor interne, ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, ai ministrului transporturilor, ai ministrului finanțelor publice, ai președinților A.N.R.S.C., A.N.R.E., A.R.R., ai Gărzii Naționale de Mediu din subordinea Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor, ai președinților consiliilor județene, ai primarilor sau, după caz, ai președinților asociațiilor de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice, în temeiul mandatului ce le-a fost acordat de unitățile administrativ-teritoriale membre.

(2) În vederea constatării contravențiilor prevăzute la art. 47, reprezentanții împuterniciți prevăzuți la alin. (1) au acces, dacă acest lucru se impune, în condițiile legii, în clădiri, încăperi, la instalații și în orice alt loc, unde au dreptul să verifice instalațiile de utilizare, precum și să execute măsurători și determinări. Atât operatorii, cât și utilizatorii sunt obligați să pună la dispoziție reprezentanților împuterniciți documentele cu privire la serviciul de utilități publice furnizat/prestat.

(3) Organele de poliție sunt obligate să acorde, la cerere, sprijin reprezentanților împuterniciți.

(4) Dispozițiile referitoare la contravenții, prevăzute la art. 47 și la alin. (1)-(3) ale prezentului articol, se completează cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția prevederilor art. 28.

CAP. VII

Dispoziții tranzitorii și finale

ART. 49

(1) Furnizorii/Prestatorii care la data intrării în vigoare a prezentei legi nu dețin licență, dar care furnizează/prestează servicii de utilități publice fie în gestiune directă, fie în gestiune delegată, au obligația de a solicita și de a obține eliberarea acesteia, în termen de cel mult un an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, dacă prin legea specială nu se prevede altfel. În caz contrar, aceștia pierd dreptul de a furniza/presta serviciile respective, iar contractele își încetează valabilitatea.

(2) Pentru obținerea licenței, furnizorii/prestatorii prevăzuți la alin. (1) sunt obligați să facă dovadă că dețin toate avizele, acordurile și autorizațiile necesare derulării serviciului, prevăzute de legislația în vigoare pentru activitățile specifice acestuia.

(3) Operatorii au obligația de a solicita și de a obține eliberarea licenței în termen de 90 de zile de la data aprobării hotărârii de dare în administrare sau, după caz, de la data semnării contractului de delegare a gestiunii.

(3) În cazul atribuirii directe a contractului de delegare a gestiunii serviciilor de utilități publice, obținerea licenței este condiție suspensivă pentru executarea contractului de delegare a gestiunii. Furnizorul/Prestatorul are obligația de a solicita și de a obține eliberarea licenței în termen de 3 luni de la data semnării contractului de delegare a gestiunii. În caz contrar, contractul de delegare a gestiunii este nul de drept, iar delegarea ulterioară a gestiunii acestor servicii se poate face numai cu respectarea prevederilor art. 30 alin. (8).

(4) Licențele eliberate de autoritățile de reglementare competente până la data intrării în vigoare a prezentei legi își păstrează valabilitatea.

ART. 50

(1) – (2) **abrogate**

(3) Consiliile locale vor introduce în conținutul regulamentelor, caietelor de sarcini și contractelor de delegare a gestiunii serviciilor clauze specifice care privesc organizarea, funcționarea, gestionarea și finanțarea serviciilor de utilități publice, respectiv administrarea, exploatarea și finanțarea obiectivelor de investiții din infrastructura tehnico-edilitară a localităților, în funcție de particularitățile acestora și de interesele actuale și de perspectivă ale comunităților respective.

ART. 51

(1) Prin derogare de la Legea dialogului social nr. 62/2011, republicată, cu modificările și completările ulterioare, contractul colectiv de muncă încheiat la nivelul sectorului de activitate «Servicii comunitare și utilități publice. Gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare și de protecție a mediului» va fi aplicat de toți operatorii furnizori/prestatori de servicii de utilități publice, indiferent de modalitatea de gestiune adoptată sau de forma de proprietate, de modul de organizare ori țara de origine a operatorului.

(2) Dreptul la grevă în sfera serviciilor de utilități publice vitale - alimentarea cu apă, canalizarea și epurarea apelor uzate, salubritatea, alimentarea cu energie termică, iluminatul public și transportul public - este supus restricțiilor aplicabile ramurilor de activitate în care nu se poate declara grevă cu întreruperea totală a activității. În timpul conflictelor de muncă deschise și pe perioada soluționării acestora se asigură respectarea principiului continuității serviciului și al serviciului minim și se iau măsuri pentru asigurarea exploatării și funcționării în siguranță a sistemelor și pentru evitarea accidentelor cu impact ecologic sau asupra sănătății populației.

(3) Soluționarea litigiilor contractuale dintre operator și utilizator, inclusiv a celor izvorâte din neplata contravalorii serviciilor furnizate/prestate, se realizează de instanțele competente potrivit legii și se judecă în procedură de urgență. Cererea se introduce la instanțele de judecată în a căror competență teritorială se află domiciliul/sediul utilizatorului.

(4) Soluționarea litigiilor dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și operatori în legătură cu atribuirea, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractelor de delegare a gestiunii, precum și a celor privind acordarea de despăgubiri se realizează potrivit dispozițiilor Legii nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.

(4¹) Soluționarea litigiilor dintre unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, dintre asociațiile de dezvoltare intercomunitară având ca scop serviciile de utilități publice și operatori/operatori regionali în legătură cu atribuirea directă, încheierea, executarea, modificarea și încetarea contractelor de delegare a gestiunii, precum și a celor privind acordarea de despăgubiri se realizează potrivit prevederilor Legii contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Cererea se introduce la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei competență teritorială se află sediul operatorului.

(5) Litigiile dintre unitățile administrativ-teritoriale membre ale unei asociații de dezvoltare intercomunitară cu obiect de activitate serviciile de utilități publice și asociație se soluționează potrivit prevederilor Legii nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare. Cererea se introduce la secția de contencios administrativ a tribunalului în a cărei competență teritorială se află sediul asociației.

(6) Soluționarea litigiilor civile și de muncă izvorâte din aplicarea prevederilor prezentei legi se face de instanțele de judecată competente, în condițiile legii.

ART. 52

(1) Măsurile de natura ajutorului de stat nu pot fi acordate decât după avizarea acestora de către Consiliul Concurenței, cu respectarea procedurii naționale prevăzută în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 77/2014 privind procedurile naționale în domeniul ajutorului de stat, precum și pentru modificarea și completarea Legii concurenței nr. 21/1996, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 20/2015, cu modificările ulterioare, precum și a procedurilor comunitare din domeniul ajutorului de stat.

(2) Contractele de delegare a gestiunii vor putea fi atribuite direct doar după obținerea avizului Consiliului Concurenței cu privire la respectarea prevederilor specifice din domeniul concurenței și al ajutorului de stat.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (2), contractele de delegare a gestiunii pot fi atribuite direct, fără avizul Consiliului Concurenței, atunci când valoarea estimată a acestora este mai mică decât pragurile corespunzătoare prevăzute la art. 7 alin. (5) din Legea nr. 98/2016, după caz, la art. 12 alin. (4) din Legea nr. 99/2016, precum și operatorilor regionali care implementează proiecte finanțate din fonduri europene nerambursabile în sectorul de apă și apă uzată.

(4) Pentru emiterea avizului prevăzut la alin. (1) și (2), Consiliul Concurenței va solicita, după caz, aviz consultativ de la autoritățile de reglementare competente.

(5) În aplicarea alin. (2) Consiliul Concurenței va emite un Regulament privind conformitatea cu aplicarea regulilor de concurență și ajutor de stat, care va fi publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I. Prin regulament se pot stabili și alte excepții de la regula obținerii avizului prevăzut la alin. (2), pentru proiectele finanțate din fonduri europene nerambursabile și pentru serviciile de utilități publice în cazul în care se utilizează un sistem de indicatori ai serviciilor pentru îmbunătățirea performanței prin analiză sistematică și adaptare la cele mai bune practici în domeniu/standarde de cost, ținându-se seama de gradul de afectare al concurenței pe piața relevantă.

ART. 52¹

(1) Unităților administrativ-teritoriale, în baza competențelor exclusive pe care le au în organizarea serviciilor de utilități publice, le revine responsabilitatea pentru neîndeplinirea angajamentelor asumate în vederea utilizării creditelor bancare, a fondurilor nerambursabile, a fondurilor transferate de la bugetul de stat, ca participare la cofinanțarea unor programe de investiții realizate cu finanțare externă, precum și din bugetele unor ordonatori principali de credite ai bugetului de stat, necesare finanțării și realizării investițiilor aferente sistemelor de utilități publice, în scopul atingerii țintelor de conformare asumate de România prin Tratatul de aderare la Uniunea Europeană și/sau impuse prin regulamentele și directivele europene transpuse în legislația națională.

(2) În situația în care unitățile administrativ-teritoriale încalcă angajamentele prevăzute la alin. (1), ministerul cu rol de autoritate de management/autoritate de gestionare notifică, în temeiul contractelor de finanțare, unitățile administrativ-teritoriale respective cu privire la angajamentele încălcate și solicită ca, în termen de 30 de zile calendaristice, să ia măsurile necesare în vederea remedierii situației create.

(3) În cazul în care unitățile administrativ-teritoriale nu iau măsurile necesare prevăzute la alin. (2), ministerul cu rol de autoritate de management/autoritate de gestionare solicită restituirea prejudiciului creat.

(4) În situația în care unitățile administrativ-teritoriale nu restituie prejudiciul în termenul stabilit, ministerul cu rol de autoritate de management/autoritate de gestionare solicită, în scris, Ministerului Finanțelor Publice sistarea alimentării atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrare, cu excepția plăților pentru achitarea drepturilor salariale și a contribuțiilor aferente atunci când nu pot fi asigurate din venituri proprii. Alocarea și utilizarea cotelor defalcate din impozitul pe venit și a sumelor defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, care au fost sistate în condițiile altor acte normative în vigoare, se mențin.

(5) După recuperarea sumelor datorate cu titlu de reparare a prejudiciului sau în cazul în care unitățile administrativ-teritoriale iau măsurile necesare remedierii încălcărilor constatate, ministerul cu rol de autoritate de management/autoritate de gestionare comunică în scris Ministerului Finanțelor Publice, care dispune încetarea restricțiilor prevăzute la alin. (4).

(6) La cererea ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale prin care se angajează să achite sumele prevăzute la alin. (3) și în care se menționează ministerul cu rol de autoritate de management/autoritate de gestionare ca beneficiar al sumelor și detaliile privind plata, directorii generali ai direcțiilor generale regionale ale finanțelor publice/directorul general al Direcției Generale Regionale a Finanțelor Publice București/șefii de administrație ai administrațiilor județene ale finanțelor publice alimentează conturile acestora atât cu cote defalcate din impozitul pe venit, cât și cu sume defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, până la nivelul sumelor solicitate pentru plata sumelor decontate necuvenit, prevăzute la alin. (3).

(7) În termen de două zile lucrătoare de la data alocării sumelor, ordonatorii principali de credite ai bugetelor locale prezintă unităților teritoriale ale Trezoreriei Statului documentele de plată prin care achită sumele decontate necuvenit, prevăzute la alin. (3), potrivit celor menționate în cerere.

(8) În cazul în care ordonatorii de credite nu prezintă documentele de plată în termenul prevăzut la alin. (7) sau în cazul în care acestea nu sunt întocmite potrivit destinației prevăzute la alin. (6), unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului au obligația să retragă din conturile bugetelor locale sumele aferente cotelor defalcate din impozitul pe venit, precum și sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat pentru echilibrarea bugetelor locale, care au fost alocate pe baza cererii, corespunzătoare documentelor de plată neprezentate sau întocmite eronat. Unitățile teritoriale ale Trezoreriei Statului au obligația să comunice de îndată ordonatorilor principali de credite ai bugetelor locale sumele care au fost retrase și motivele pentru care au fost retrase.

(9) Ministerele implicate sunt obligate să asigure transferarea fondurilor de la bugetul de stat pentru finanțarea contractelor semnate cu unitățile administrativ-teritoriale. În cazul în care ministerele implicate nu asigură transferarea fondurilor de la bugetul de stat pentru finanțarea contractelor semnate cu unitățile administrativ-teritoriale, acestea sunt direct răspunzătoare pentru consecințele neasigurării finanțării contractelor.

ART. 53

Notarii publici nu vor autentifica actele de înstrăinare a imobilelor sau a societăților comerciale fără dovada achitării la zi a datoriilor pentru serviciile de utilități publice de care sunt grevate acestea, eliberată de furnizorii/prestatorii acestor servicii. În cazul în care bunul ce urmează a fi înstrăinat este un apartament situat într-un bloc proprietate condominială, este necesară și dovada achitării la zi a datoriilor, eliberată de asociația de proprietari.

ART. 54

Prezenta lege intră în vigoare la un an de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, cu excepția prevederilor art. 42 alin. (7).

ART. 55

La data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă Legea serviciilor publice de gospodărie comunală nr. 326/2001, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 4 iulie 2001, cu modificările și completările ulterioare, și Hotărârea Guvernului nr. 373/2002 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare pentru Serviciile Publice de Gospodărie Comunală - A.N.R.S.C., publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 23 aprilie 2002, cu modificările și completările ulterioare.

Legea nr. 225 din 17 noiembrie 2016;

ART. VII

În termen de 1 an de la data intrării în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice locale procedează la reorganizarea compartimentelor funcționale fără personalitate juridică, organizate în structura aparatului de specialitate a primarului sau, după caz, a președintelui consiliului județean, în servicii publice de interes local cu personalitate juridică organizate în subordinea consiliilor locale ori consiliilor județene, după caz.

ART. VIII

Prevederile legilor speciale ale serviciilor comunitare de utilități publice se modifică și se completează în mod corespunzător cu prevederile Legii nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

ART. IX

(1) În termen de 3 ani de la intrarea în vigoare a prezentei legi, autoritățile administrației publice locale iau măsurile necesare pentru asigurarea conformității contractelor încheiate cu respectarea dispozițiilor Legii nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse de prezenta lege.

(2) Nerespectarea dispozițiilor de la alin. (1) constituie contravenție și se constată de către autoritățile de reglementare și se sancționează conform art. 47 alin. (3) lit. e) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege.

ART. X

Toate contractele/actele de atribuire a serviciului de utilități publice, încheiate în baza prevederilor prezentei legi, vor conține o clauză care stipulează că orice modificare a legislației va conduce la modificarea de drept a acestora.

.....

ART. XIII

În termen de 90 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, operatorii/operatorii regionali care au realizat setul de date spațiale, prevăzut la art. 5 alin. (2) din Legea nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cu cele aduse prin prezenta lege, au obligația să îl transmită cu titlu gratuit autorităților administrației publice locale.